

Ўзбекистон саноати: 2015 йил 9 ойлик якуни натижалари (9-бетда ўқинг).

Тадбиркорлар истиқболига қанот
бўлаётган банк кредитлари.....3

Енгил саноатнинг яқин йиллардаги
прогноз кўрсаткичлари.....7

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нақр этилмоқда

№ 46 (1017), 2015 йил 19 ноябрь

www.banknews.uz

Агросаноатни молиялаштиришда банк тизимининг ўрни

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчилар ва улар-
ни қайта ишлаб чиқарувчиларни молиявий қўллаб-қувватлаш борасида банк
tizими томонидан олиб борилаётган чора-тадбирлар кўлами кенгдир.

Жорий йилнинг ўтган
тўққиз ойида республика-
миз тижорат банклари қишлоқ
хўжалиги маҳсулотларининг
энг муҳим турлари, жумладан,
пахта ҳосили учун 1,8 млрд.
сўм, ғалла етиштиришга эса
543,3 млрд. сўмдан зиёд им-
тиёзли кредитлар ажратди.
Ўзбекистон Республика-

си Марказий банки ҳамда
«Агробанк» акциядорлик-ти-
жорат банки томонидан
ташқил этилган матбуот ан-
жуманида ҳам ана шу мавзу
— агросаноатни ривожлан-
тиришда банклар (жумла-
дан, «Агробанк») томонидан
амалга оширилаётган иш-
лар ва яқин истиқболдаги

ҳамкорлик йўналишлари
юзасидан журналистларга
ахборот берилди.

Қишлоқ хўжалиги мамла-
катимиз иқтисодиётининг
муҳим таркибий қисми сана-
либ, соҳани ривожлантириш
ҳамма вақт ҳукумат диққат
марказида бўлиб келмоқда.

(Давоми 4-бетда).

● Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

Депутатлар Ўзбекистон Республикасининг 2016 йилги Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларини, шунингдек, солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишларини қабул қилдилар

11 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палата-
сининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси-
нинг 2016 йилги Давлат бюджети ва дав-
лат мақсадли жамғармалари бюджетла-
ри, шунингдек, солиқ ва бюджет сиёса-
тининг асосий йўналишлари лойиҳалари-
ни кўриб чиқдилар. Мажлисида ушбу ма-
сала юзасидан Ўзбекистон Республикаси
Бош вазирининг биринчи ўринбосари —
молия вазири Р.Азимов ҳамда Қонунчи-
лик палатасининг Бюджет ва иқтисодий
ислохотлар қўмитаси раиси А.Шодмонов
маъруза қилдилар.

Таъкидландики, мамлакатимизнинг асосий
молиявий ҳужжати — 2016 йилги Давлат
бюджети ва давлат мақсадли жамғармала-
ри бюджетлари, шунингдек, солиқ ва бюд-
жет сиёсатининг асосий йўналишлари лой-
иҳалари мамлакат иқтисодиётини ислоҳ
қилиш ва модернизациялаш, муҳим макро-
иқтисодий кўрсаткичларнинг мувозанатини
сақлаш, давлатнинг иқтисодиётда иштирок

этиши улушини камайтириш, хусусий мулк-
нинг родини тубдан оширишнинг, мамлакат-
да мустаҳкам иқтисодий ўсиш ва барқарор-
ликни таъминлаш мақсадида хусусий тад-
биркорликнинг ишончли ҳимоя қилинишини
таъминлаш вазифаларини назарда тутди.

Узоқ истиқболни кўзлайдиган ушбу стра-
тегия мамлакатимиз ҳукуматининг жорий йил
16 январдаги мажлисида Ўзбекистон Респуб-
ликаси Президенти Ислоҳ Каримов томони-
дан белгилаб берилган 2015 йил учун иқтисо-
дий дастурнинг энг муҳим йўналишлари ва
устувор вазифаларини амалга ошириш юза-
сидан кўрилаётган чора-тадбирларни, жо-
рий йилга белгиланган макроиқтисодий
кўрсаткичларга муваффақиятли эришишни,
2015 йил учун солиқ ва бюджет сиёсатининг
асосий йўналишларини ҳамда Ўзбекистон
Республикаси Давлат бюджетининг самара-
ли ижро этилишини таъминламоқда.

(Давоми 2-бетда).

«TransUzbekistan» — транспорт ва логистика инфратузилмаси ривожига муҳим кўприк

«Ўзэкспомарказ»да «Транспорт ва
логистика — TransUzbekistan-2015»
XII халқаро кўргазмаси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар,
инвестициялар ва савдо вазирлиги, Савдо-саноат пала-
таси, «Ўзтрансгаз» акциядорлик компанияси, Ўзбекистон
халқаро автомобилда юк ташувчилар уюшмаси, Ўзбекис-
тон халқаро экспедиторлар уюшмаси ва «ITE Uzbekistan»
халқаро кўргазма компанияси ҳамкорлигида ташқил этил-
ган мазкур йирик тадбирда АҚШ, Германия, Франция,
Польша, Жанубий Корея, Хитой, Бирлашган Араб Амир-
ликлари, Латвия, Литва каби қатор давлатларнинг 50 дан
ортиқ компаниялари ўз маҳсулот ва хизматлари билан
иштирок этди.

(Давоми 8-бетда).

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«Банк ахборотномаси» ва «Банковские вести»
газеталари таҳририяти 2016 йил учун обуна
кампаниясини давом эттирган ҳолда,

**ОБУНАНИ ОФИСИНГИЗДАН ЧИҚМАСДАН
РАСМИЙЛАШТИРИШНИ**

таклиф этади!

«Банк ахборотномаси» ва «Банковские вести»
газеталарини доимий тарзда олиш учун
Сизга қуйидаги навбатдаги хизматни тавсия этамиз:

Обуна газетамизнинг мазкур сони билан бирга
юборилаётган шартномани тўлдириб,
уни таҳририят манзилига — 100084,
Тошкент ш., Ф.Мавлонов кўчаси, 1а уй ёки
(0-371) 234-58-43 факс рақамига жўнатиш орқали
расмийлаштирилади.

Сиз обуна шартномаси
нужасини интернетдаги
obuna@banknews.uz
электрон манзилимизга
жўнатиш орқали ҳам
расмийлаштириш
имконига эгасиз.
Батафсил маълумотни
(0371) 234-43-18 телефон
рақами орқали
олишингиз мумкин.

USTUVOR YO'NALISHLAR

Депутатлар Ўзбекистон Республикасининг 2016 йилги Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларини, шунингдек, солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишларини қабул қилдилар

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Тақдим этилган лойиҳалар иқтисодиётнинг изчил ўсишига, иқтисодий барқарорликнинг мувозанатлаштирилган кўрсаткичларини ҳамда экспортнинг ўсишини сақлаб қолишга, ташқи савдо тўлов балансининг ижобий сальдосини таъминлашга, иқтисодиётнинг рақобатбардошлигини оширишга қаратилгандир. 2016 йилда ишлаб чиқаришни модернизациялаш, уни техник ва технологик жиҳатдан янгилашни жадаллаштириш ва кенгайтириш, шунингдек, йўл-транспорт ҳамда муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантириш дастурларини фаол амалга оширишни давом эттириш назарда тутилган.

Депутатлар келгуси йилга шакллантирилган солиқ-бюджет сиёсатининг асосий йўналишларида, шунингдек, асосий макроиқтисодий кўрсаткичларда ялпи ички маҳсулотнинг 7,8 фоизга, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 8,2 фоизга, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш 6,1 фоизга, капитал қўйилмалар ҳажми 9,6 фоизга ўсиши назарда тутилади.

Мажлисида таъкидландики, икки йилдан буён амал қиладиган Ўзбекистон Республикасининг Бюджет кодексига 2016 йилги Бюджетномани шакллантириш учун асосий ҳуқуқий база бўлиб хизмат қилди, унинг нормалари ва қоидалари Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармаларидан ажратилган маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш имконини беради.

2016 йилда солиқ юкини янада камайтириш, иқтисодиётнинг барқарор ўсишини рағбатлантириш, бюджет тизимининг мутаносиблигини таъминлаш, бюджет йўналишидаги давлат дастурларидан фойдаланишнинг кенгайтириш орқали бюджет маблағларини сарфлаш самарадорлигини ошириш, ижтимоий соҳани янада ривожлантиришга, кам таъминланган оилаларни манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлаш билан бир вақтнинг ўзида аҳолининг даромадлари, жамғармалари ва харид қувватини ўстиришга қаратилган йўлни давом эттириш, шунингдек, бошқа чора-тадбирлар назарда тутилмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг 2016 йилги Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетлари, шунингдек, солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишлари лойиҳалари сиёсий партиялар фракциялари ҳамда Ўзбекистон Экологик ҳаракати депутатлар гуруҳининг, Қонунчилик палатаси қатор кўмиталарининг йиғилишларида Молия вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар вакиллари иштирокида олдиндан муҳокама қилинди. Йиғилишлар давомида асосий молиявий ҳужжатнинг сўзсиз ижро этилиши юзасидан амалий таклифлар билдирилди.

Савол-жавоблардан сўнг 2016 йилги Давлат бюджети лойиҳаси апрофлича муҳокама қилинди. Муҳокама давомида барча сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон Экологик ҳаракатидан сайланган депутат-

лар гуруҳи вакиллари сўзга чиқдилар. Депутатлар иқтисодиётнинг энг муҳим тармоқларини, таълим, соғлиқни сақлаш, фан, маданиятни ва жамиятимиз ҳаётининг бошқа жабҳаларини ривожлантириш дастурлари ўз вақтида ва тўлиқ молиялаштирилиши муҳимлигини таъкидладилар.

Чунончи, Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон либерал-демократик партиясидан сайланган депутатларнинг фикрича, мамлакатимизни иқтисодий жиҳатдан янада ислоҳ қилиш ва модернизациялаш, энг муҳим макроиқтисодий кўрсаткичларнинг мутаносиблигини сақлаб қолиш, 2015 йилги иқтисодий дастур йўналишлари ва устуворликлари ҳисобига иқтисодиётнинг юқори суръатларда ўсишини таъ-

тиция муҳитини янада яхшилашга, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлашга, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга, иқтисодиётнинг рақобатбардошлигини оширишга, янги иш жойларини яратишни рағбатлантиришга, солиқ базасининг кенгайишига, шунингдек, айланма маблағларни тўлдириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологик қайта жиҳозлашни амалга ошириш ҳамда ходимларни рағбатлантириш учун қўшимча манба бўлиб хизмат қилади, деб ҳисоблайдилар.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг депутатлари Давлат бюджети ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг лойиҳаларида ҳақон иқтисодиётида

назарда тутилмоқда. Шунингдек, кам таъминланган ва моддий ёрдамга муҳтож оилаларни қўллаб-қувватлашга ва болали оилаларга бериладиган нафақалар учун ажратилган харажатлар 2008 йилда 639 миллиард сўм бўлгани ҳолда, 2016 йилда қарийб 2,1 триллион сўмдан ортиқ миқдорга етди. Мазкур чоралар инсон манфаатлари ҳимоясига йўналтирилган чуқур ўйлаб, мулоҳаза қилинган ижтимоий сиёсатнинг натижасидир.

Шу билан бирга, Давлат бюджетининг даромадлари тушуми, улардан самарали фойдаланиш, айниқса, аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга йўналтирилаётган бюджет маблағлари устидан парламент назоратини кучайтириш юзасидан таклифлар билдирдилар.

«Адолат» СДП фракциясининг аъзолари мамлакатимизнинг илмий-техник салоҳиятини тўлиқ ишга солиш имконини берувчи инновацион иқтисодиётнинг яратилишини муҳим вазифа деб ҳисоблайдилар. Шу билан бирга, фракция иқтисодиётни модернизация қилиш, ишлаб чиқаришни техник ва технологик қайта жиҳозлаш тадбирларига катта эътибор бермоқда.

Фракция аъзоларининг фикрича, мамлакатимиз иқтисодиёти фан ва техниканинг энг илғор ютуқларига, иқтисодий жараёнларни самарали бошқаришга ва халқ таълими тизимига таяниши лозим. Бу борада 2016 йилги Давлат бюджети лойиҳасида фан соҳасига ажратилган харажатлар жорий йилга нисбатан 1,36 баравар оширилган, бу эса ўз навбатида Давлат илмий-техник дастурлари доирасида фанни ривожлантириш бўйича илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишлари ҳамда тадбирларини давом эттиришда муҳим аҳамиятга эга.

Ўзбекистон Экологик ҳаракатидан сайланган депутатлар гуруҳининг аъзолари аҳолини ичимлик суви, экологик тоза озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлашни, суғориладиган ерларнинг мелiorатив ҳолатини яхшилашни, сув ресурсларидан оқилона фойдаланишни, шунингдек, аҳоли пунктларини кўкаламзорлаштириш бўйича ишларни давом эттириш муҳимлигини қайд этдилар. Муҳокама чоғида Экоҳаракатдан сайланган депутатлар гуруҳи апроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва экологик муаммоларни ҳал қилиш учун ажратилаётган Давлат бюджети маблағларидан мақсадли, самарали фойдаланилиши устидан назоратни кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратиш мақсадга мувофиқлиги ҳақида таклифлар билдирди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси муҳокама чоғида билдирилган фикр-мулоҳазаларни инобатга олган ҳолда Ўзбекистон Республикасининг 2016 йилги Давлат бюджетини ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларини ҳамда солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишларини тасдиқлади ҳамда тегишли қарор қабул қилди.

**Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатаси Ахборот хизмати.**

минлайдиган стратегияни давом эттириш юзасидан Ўзбекистонда кенг кўламдаги зарур чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Буларнинг барчаси Давлат бюджетининг жорий йил учун белгиланган кўрсаткичларига мувофақиятли эришишга, солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишларини амалга оширишга хизмат қилади.

Ўтган 2014 йил якунларига кўра, яратилган жами иш ўринларининг тенг ярми ёки 480 мингга кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасига тўғри келади. Агар 2000 йилда иқтисодиётнинг бу соҳасида иш билан банд бўлган аҳолининг 49,7 фоизи меҳнат қилган бўлса, бугун бу рақамлар 77 фоизга етди. Юқорида айтиб ўтилган рақамлар мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада рағбатлантириш, хусусий мулкнинг роли ва аҳамиятини тубдан ошириш, хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилиш бўйича амалга оширилаётган кенг кўламдаги ишларнинг натижасидир. 2016 йилги Бюджетнома лойиҳасида микрофирма ва кичик корхоналарга мансуб бўлган хизмат кўрсатувчи корхоналар учун ягона солиқ тўлови ставкасини 6 фоиздан 5 фоизгача туширилиши таклиф этилмоқда. Бу мазкур корхоналар ихтиёрида 58,4 миллиард сўм қолдириш имконини беради. Бундан ташқари, 2016 – 2019 йилларда хизмат кўрсатиш ва сервисни ривожлантириш бўйича комплекс чора-тадбирлар хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналари учун солиқ юкини сезиларли даражада камайтириш имконини беради. Фракция аъзолари 2016 йилда солиқ сиёсати мамлакатда инвес-

мураккаб жараёнлар ва салбий тенденциялар давом этаётган шароитда мамлакатимиз барқарор иқтисодий ўсишининг муҳим омилли сифатида ички талабни рағбатлантиришга йўналтирилган бир қатор чора-тадбирларни рўёбга чиқариш назарда тутилади.

Фракция аъзолари 2016 йилги Давлат бюджети лойиҳасида маданият муассасаларини таъминлаш ва спорт тадбирларини ўтказиш учун ажратилган харажатлар ҳажмини жорий йилга нисбатан 1,16 баравар ошириш назарда тутилганлигини қайд этдилар. Республиканинг тарихий-меъморий, ижтимоий-маданий ва туризм салоҳиятини эҳтиётлаб сақлаш таъминлаш, шунингдек, янада тартиб қилиш мақсадида, мамлакатимиздаги маданий ва археология мероси объектларида консервациялаш ва реставрация қилиш ишларини ўтказиш бўйича дастурни молиялаштириш учун Давлат бюджетидан 22 миллиард сўм маблағ ажратиш таклиф этилмоқда. Бу халқимизнинг тарихий, маданий ва интеллектуал меросини эҳтиётлаб сақлаш имконини беради.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракциясининг аъзолари ижтимоий соҳага ажратилган Давлат бюджети маблағларининг улуши оширилишига алоҳида эътибор қаратдилар.

Хусусан, агар Давлат бюджетининг умумий харажатларида ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга ажратилган харажатлар 2000 йилда 42,5 фоизни ташкил этган бўлса, 2015 йилдаги 58,7 фоиздан 2016 йилда 59,2 фоизга ошириш

BANK VA TADBIRKOR

Истиқболли лойиҳанинг
ижобий натижаси

Бугун иқтисодий тараққиётнинг ривожлантириш борасидаги кўплаб ислохотлар ўзининг ижобий натижасини бермоқда. Ана шундай самарали усуллардан бири иқтисодий қийинчиликка учраган корхоналар фаолиятини тиклаш борасидаги савий-ҳаракатлардир.

корхона ҳозирда ТИФ Миллий банки таркибидаги инвестиция компанияларидан бири «NBU Investment» томонидан бошқарилмоқда.

Корхона маҳаллий ва хорижий хомашё асосида гилам ва гилам маҳсулотлари ҳамда ип толаларини ишлаб чиқаришга ихти-

Президентимизнинг 2008 йил 18 ноябрдаги «Иқтисодий реал сектори корхоналарининг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4053-сонли Фармони ва 2008 йил 19 ноябрдаги «Иқтисодий ночор корхоналарни тижорат банкларида сотиш тартибини тасдиқлаш тўғрисида»ги 4010-сонли Фармойиши туфайли ҳозирда кўплаб банкрот корхоналар фаолияти тикланмоқда. Бунда Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки қатор чора-тадбирларни амалга оширмоқда.

ТИФ Миллий банки томонидан инвестициялар киритилган корхоналар ичида енгил саноат тармоғидаги субъектлар талайгина. Улар орасида «Хоразм гиламлари» масъулияти чекланган жамияти ўзининг турли хилдаги бир-биридан кўркам гилам маҳсулотлари билан ажралиб туради.

Бадиий тўқимачилик буюми бўлган гилам полга тўшаш, деворга осиб, хонани безаш, иситиш, товушни пасайтиришга хизмат қилади. Қўлда горизонтал ёки вертикал дастгоҳларда жун, ипак, каноп, пахта ва бошқа иплардан тўқилади. Гиламнинг тўқима (гули тўқиладиган), босма (гули бўйлаб босиладиган) ва тикма (тайёр буюмга тикиладиган) турлари мавжуд. Тўқилишига кўра гилам патли ва патсиз (палос), беагига кўра нақшли ва мавзули турларга бўлинади. Нақшли гиламларда ўсимликсимон безаклар, турли хилдаги белгирамлар тасвирланса, мавзули гиламларда ов манзаралари, гуллаган боғлар акс эттирилади. «Хоразм гиламлари» корхонасида гиламнинг барча турлари ишлаб чиқарилади.

Хоразм вилоятининг Хива шаҳрида фаолият юритаётган мазкур

сослашган. Унинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 1,0 млн. кв. метр гилам маҳсулотлари ҳамда 4000 тонна ип-калавага тенгдир. Маҳсулотлар Германия, Франция, Швейцариядан келтирилган ускуналарда ишлаб чиқарилиб, ички ва ташқи бозорларга реализация қилинади.

«Хоразм гиламлари» МЧЖ жорий йилнинг 1 сентябрь ҳолатига 70 млрд. сўмлик маҳсулотни юртимиз бозорларига етказиб берган бўлса, 378 минг АҚШ долларилик маҳсулотни хорижга экспорт қилди. Айни вақтда корхонада 200 нафар ходим иш билан таъминланган.

Таъкидлаш жоиз, юртимизда тўқимачилик маҳсулотларининг янги турларини яратиш, юқори сифатли газламалар, гиламлар, трикотаж буюмлари, бежирим кийим-кечаклар ишлаб чиқариш мақсадида корхоналар самарадорлигини ошириш, юқори унумли янги технологияларни қўллаш, қўл меҳнати ўрнига механизациялашган ва автоматлаштирилган, компьютерлаштирилган техникаларни жалб қилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Юқорида фаолияти келтириб ўтилган корхона ТИФ Миллий банки ва унинг инвестиция компаниялари фаолиятдан олинган биргина мисолдир. «Хоразм гиламлари» каби корхоналарни соғломлаштириш ва қўллаб-қувватлаш борасида кўрилатган чора-тадбирлар иқтисодийётнинг ташқи таъсирларга нисбатан барқарорлигини таъминлаш имконини бериш билан бир қаторда уни барқарор ривожлантириш, экспорт ҳажминини ошириш, янги иш ўринларини барпо этиш учун шарт-шароитлар яратмоқда. Шу боис муассасада ушбу йўналишдаги ишлар изчил давом эттирилмоқда.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Имтиёзли микросармоялар
тадбиркор аёлларга қўл келмоқда

Бугун мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий жабҳаларида хотин-қизларнинг ўрни ва роли бекиёс. Улар ишлаб чиқаришдаги турли фаолиятлари билан жамият ҳаётида ҳам иштирок этмоқда. Айниқса, сўнгги йилларда аёлларнинг тадбиркорлик соҳасидаги ютуқлари яққол кўзга ташланмоқда.

Юртимизда устувор йўналишлардан бири саналган хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш Президентимизнинг «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 3434-сонли Фармони қабул қилинганидан сўнг кенг мазмун касб эта бошлади. Унга кўра, ҳар бир давлат ва жамоат ташкилотлари аёллар манфатларига хизмат қилувчи ўз вазифаларини белгилаб олди.

Мана йигирма йилдирки, республикамиз тижорат банклари ҳам ушбу йўналишдаги ислохотларда фаол қатнашиб, аёлларга кенг қўламли имтиёзлар бермоқда. Жумладан, «Микрокредитбанк» акциядорлик тижорат банки ҳам фармон талабларидан келиб чиқиб, хотин-қизлар ўртасида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасида изчил чоралар кўрмоқда.

Таъкидлаш жоиз, мазкур банк республикамиз молия бозорида ҳажм жиҳатидан унчалик катта бўлмаган, имтиёзли микросармоялардан имкон қадар катта ва самарали натижаларни қўлга кириштириш борасида муайян тажриба тўплади. Булар, аввало, мунтазам равишда олиб борилаётган чора-тадбирлар, тарғибот ва ташвиқот ишлари ҳамда консалтинг хизматлари асосида йўлга қўйилмоқда. Биргина аёллар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш борасида банк Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорликда самарали натижаларга эришмоқда.

Ушбу йўналишда рес-

публикамизнинг барча ҳудудларидаги қишлоқ ва овулларда иш билан банд бўлмаган, меҳнат қилишга лаёқатли хотин-қизлар иштирокида семинар-тренинглар уюштириб, уларнинг тадбиркорлик соҳасидаги ҳуқуқий ва молиявий кўникмалари оширилмоқда. Ўтган давр мобайнида мана шундай мулоқотларда жами 370 нафар хотин-қиз, жумладан, 264 нафар коллеж битирувчисига бошланғич сармоя ажратилиши бўйича сертификатлар топширилди ва бугунги кунга 1 млрд. 532 млн. сўм микдоридаги лойиҳалар молиялаштирилди.

Этиборлиси, ҳар бир амалий семинарлар тадбиркорларнинг микросармоялар эвазига яратилган маҳсулотлари кўرғазмаси, малакали тадбиркорларнинг маслаҳатлари ва тажриба алмашинуви асосида ташкил этиляпти. Бу, ўз навбатида, бошқаларда ҳам соҳага қизиқиш уйғотиб, тадбиркорликда сабоқ бўлмоқда.

– Оиладан ортиб, мустақил фаолиятга эга бўлиш ҳар қандай замонавий аёл орзуси, – дейди Самарқанд вилоятидаги «Хуршида ширинликлари» корхонаси раҳбари Хуршида Хақбердиева. – Пазандалик жону дилим. Шунинг учун ўз қизиқшимдан келиб чиққан ҳолда, мўъжазгина корхона очиб, ширинликлар

дунёсини яратишни мақсад қилдим. Масала сармояга топишга келганда яқинларим «Микрокредитбанк» хизматларидан фойдаланишни таклиф қилди. Шундай қилиб, лойиҳам кредит ҳисоби-га ишга тушиб, торт маҳсулотларимиз сифати қисқа муддатда истеъмолчилар эътиборига тушди. Банкдан олган 48 млн. сўмлик навбатдаги кредит ҳисобига иш ҳажми янада ортди. Корхонага оила аъзоларимиздан ташқари яқин қариндошларни ҳам ишга жалб қилдик.

Жорий йилнинг 9 ойи давомида «Микрокредит-

банк» кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка жами 680,5 млрд. сўм микдорида кредит ажратди. Шундан 72,1 млрд. сўмини бевосита хотин-қизлар тадбиркорлигини молиявий қўллаб-қувватлашга жалб қилди. Пировардида, аёллар қўл меҳнати билан боғлиқ халқ ҳунармандчилигининг зардўзлик, чокли буюмлар тикиш, каштачилик, дўппидўзлик, тўн тикиш, анъанавий матолар тўқиш каби турлари, тадбиркорликнинг тансиқ таомлар тайёрлаш, қандолатчилик, меҳмонхона хўжалигини ташкил этиш сингари кўплаб йўналишларида янги корхоналар ташкил этилди, бандлик таъминланди.

Эъзоз КАМОЛОВА.

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 17 ноябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1935,80	1 Канада доллари	2043,34	1 Норвегия кронаси	312,58	1 евро	2931,74
1 Англия фунт стерлинги	4138,28	1 Хитой юани	426,71	1 Польша злотийси	687,59	10 Жанубий Корея вони	23,21
1 Дания кронаси	391,17	1 Кувайт динари	8956,65	1 Сингапур доллари	1911,03	10 Япония иенаси	222,24
1 БАА дирҳами	741,01	1 Россия рубли	40,84	1 СДР	3766,25	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2721,12	1 Украина гривнаси	118,00	1 Туркия лираси	945,16		
1 Миср фунти	347,52	100 Ливан фунти	180,73	1 Швеция кронаси	312,55		
1 Исландия кронаси	20,77	1 Малайзия ринггити	619,85	1 Швейцария франки	2701,40		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштира кўрсаткичи: 1 USD ▲ 2721,12 – (2706,59) | 1 EUR ▼ 2931,74 – (2965,59) | 1 GBP ▲ 4138,28 – (4078,56) | 10 JPY ▲ 222,24 – (219,44)

AGRAR XO'JALIK

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Хозирги пайтда агросаноат мажмуининг ялпи ички маҳсулотдаги улушини янада ошириш, фермер хўжаликларини моддий-техник таъминлаш ва молиялаш борасида бозор иқтисодиёти тамойилларига тўла жавоб берадиган ишончли тизим ва механизмлар шакллантирилди. Уларнинг самарали фаолияти туфайли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш суръати йил сайин ўсиб бормоқда. Биргина шу йилнинг 9 ойида соҳадаги ўсиш суръати 6,6 фоизни ташкил этди. Деҳқон ва фермер хўжаликлари билан бир қаторда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишловчи корхоналарнинг маҳсулотлари тури кенгайиб, рентабеллиги ва экспорт салоҳияти ошди. Айтиш жоиз, бу ҳолат инвесторлар ва кредит ташкилотлари учун жозибадорлик касб этмоқда.

Тадбирда ҳар йили тижорат банклари томонидан пахта ва ғаллачиликка ихтисослашган фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш, агротехник тадбирларни ўз вақтида ва самарали ўтказиш учун катта миқдорда моддий ресурслар ажратилаётгани қайд этилди. Хусусан, жорий йилнинг 9 ойида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг энг муҳим турлари (пахта ва ғалла) ҳосилини етиштириш учун қарийб 2,4 трлн. сўм ҳажмида кредитлар ажратилди.

– Деҳқон ва фермер хўжа-

ликларини кредитлашда бўлғуси ҳосилни гаровга олиш схемаси қўлланилаётгани туфайли мулкий таъминоти етишмаётган хўжаликларнинг кредит олиш имконияти енгиллаштирилди, – дейди «Агробанк» АТБ Қишлоқ хўжалигини кредитлаш бошқармаси бўлим бошлиғи Азиз Аҳмадалиев. – Қайта ишловчи корхоналарни молиялаштиришда эса, кафилик механизми кенг қўлланилмоқда. Фермер хўжаликлари ва қайта ишловчи корхоналар ўртасида полиз ва мева-сабзавот маҳсулотлари, узумни етказиб бериш бўйича тузилган шартномаларни олдиндан 40 фоиз миқдорида бўнаклаш механизмининг жорий этилиши агромаҳсулот ишлаб чиқарувчиларнинг агротехник тадбирларни ўз вақтида сифатли ўтказишини таъминламоқда.

Қишлоқ хўжалигини тубдан диверсификациялаш жараёнлари фермер хўжаликларини кўп тармоқли хўжаликларга айлантиришга шароит ҳозирлади. Уларнинг тайёрлов, таъминот ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари билан ўзаро муносабатлари янги шаклга эга бўлмоқда. Натижада кўп тармоқли фермер хўжаликларининг иқтисодий мустақиллиги ва молиявий барқарорлиги ошиб бормоқда.

Агросаноатни молиялаштиришда банк тизимининг ўрни

Анжуманда бугунги кунда банк кредитлари ва инвестициялари қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларига жадал кириб бораётгани сўнгги кўрсаткичлар доирасида ифодаланди. Тижорат банкларининг йил бошидан буён ажратган 32,6 млрд. сўмдан ортиқ миқдордаги кредит маблағлари асалиричилик ва балиқчиликни ривожлантиришга йўналтирилгани, натижада жойларда янги деҳқон хўжаликлари ва яқка тартибдаги тадбиркорлик субъектлари сони ортиб, минглаб янги иш ўринлари яратилгани таъкидланди.

Банкларнинг мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга қаратилган 58,1 млрд. сўмга тенг лойиҳаларни молиялаштириши натижасида кўплаб ҳудудларда юқори ҳосил берадиган интенсив боғлар

ташқил қилинди, томчила-тиб суғориш тизими жорий этилди.

– Банкимизнинг асосий фаолияти агросекторга комплекс молиявий хизмат кўрсатишга қаратилган экан, деҳқону фермерлар ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи корхоналарни махсус техникалар ва асбоб-ускуналар билан таъминлаш, уларга уруғ-кўчатлар, ўғит ва ёқилғи хомашёларини харид қилишда, ерларнинг унумдорлик ва ҳосилдорлигини оширишда, айланма маблағларини тўлдиришга кўмаклашиш асосий вазифаларимиздан саналади, – дейди А. Аҳмадалиев. – Чунончи, ўтган даврда муассаса томонидан фермер хўжаликлари-га техника ва агрегатлар со-тиб олишларига 31 млрд. сўм, озиқ-овқат маҳсулотла-ри ишлаб чиқаришни кўпай-тиришга қаратилган лойиҳа-

ларига 108 млрд. сўм, қишлоқ хўжалигининг таъминотчи корхоналарига эса, 809 млрд. сўмлик маблағ йўналтирди.

Банкларнинг кредит сиёсатида маҳсулотни асл ҳолида сақлаш, мавсумий омилларнинг олдини олиш, нарх-наво барқарорлигини таъминлашга хизмат қиладиган зарур инфратузилма объектларини барпо этиш, замонавий технологияларни қўллашга ҳам эътибор қаратилаётганини кўриш мумкин. Хозирги пайтда республика-мизнинг барча ҳудудларида янги совутгичлар қуриш, эскиларини қайта таъмирлаш ва модернизациялаш жараёнларини тезлаштириш учун банклар томонидан қарийб 30 млрд. сўм миқдо-рида кредит маблағлари ажратилган.

Анжуманда мамлакатимиз аграр сиёсати, хусусан, озиқ-овқат дастурини изчил ижро этиш асносида қишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳажми ва самарадорлигини ошириш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, қишлоқ аҳолиси бандлигини таъминлаш ва уларнинг турмуш даражасини ошириш-дек улкан ижтимоий-иқтисодий мақсадларга эришилаётгани таъкидланиб, агросаноатни молиялаштиришда банкларнинг ролини бундан кейин ҳам фаоллаштириш тизимдаги устувор вазифалардан бири бўлиб қолиши айтиб ўтилди.

Назира МАВЛОНОВА.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш истиқболлари

Тошкент давлат аграр университетида Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда аграр соҳани модернизациялаш шароитида фермер хўжаликларини барқарор ривожлантиришнинг устувор йўналишлари мавзусида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

Унда профессор-ўқитувчилар, илмий-тадқиқот марказлари ходимлари, халқаро ташкилотлар экспертлари, қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи корхоналардан вакиллар ҳамда деҳқон ва фермер хўжаликлари раҳбарлари иштирок этди.

Анжуманда юртимизда Президентимиз раҳнамолигида агросаноатни барқарорлаштириш юзасидан олиб борилаётган ислохотлар натижасида ҳамиятимиз иқтисодий-ижтимоий ҳаётидаги энг муҳим масала – озиқ-овқат фондини шакллантириб, озиқ-овқат мустақиллигига эришилаётгани қайд этилди. Аграр соҳа истиқболини таъминлаш юзасидан такомиллаштирилаётган қонунчилик ҳужжатлари, янги фермер хўжаликлари-ни ташкил этиш, мавжудларининг

фаолиятини ривожлантиришда, хусусан, техник ва технологик жиҳозла-ниши, молиявий ресурслари билан таъминланиши ҳамда ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланиши учун қулай шарт-шароитлар яратила-ётгани таъкидланди.

Айтиш жоиз, мазкур тармоқда ҳукуватимиз миқёсида амалга оши-рилаётган саъй-ҳаракатлар самараси ўлароқ, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш йилдан-йил-га ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан ош-моқда. Жорий йилда пахта, ғалла ва бошқа тармоқ йўналишларида улар-нинг ўсиш суръати 6,6 фоизга тенг бўлди.

Анжуманда аграр соҳадаги ушбу ютуқлар эътироф этилар экан, уни янада барқарор ривожлантириш-

нинг замонавий мезонлари муҳока-ма этилди.

– Корхонамиз қишлоқ хўжалигига авиация хизматларини кўрсатиш билан шуғулланади, – дейди «Агро-парвоз» масъулияти чекланган жа-мийяти раҳбари Сайфиддин Ўроқов. – Яъни, мотодельтопланлар восита-сида қишлоқ хўжалигини турли зар-раркунандалардан тозалайди, био-ўғитлар сепиш, кимёвий ишлов бе-риш ва суғориш хизматларини кўрса-тади. Жорий йилги мавсумда рес-публика миқёсида 82 минг гектар ерга ишлов бердик. Соҳада авиахи-зматлардан фойдаланиш иш унумдор-лигини бир неча бараварга ошира-ди, катта миқдорда вақт ва молиявий ресурсларни иқтисод қилишга эри-шилади. Шунинг учун фаолиятимиз-ни кенгайтириш ва мутахассислари-мизнинг малакасини оширишга кат-та эътибор қаратаёلمиз.

Маълумки, бозор муносабатлари-нинг ривожланиши қишлоқ хўжали-ги маҳсулотлари ҳосилдорлиги ва сифатини оширишни тақозо этмоқ-да. Бунинг учун агротехник тадбир-ларни ўз вақтида бажариш, замона-вий агротехнологияларни жорий қилиш, селекция ва уруғчиликни янада ривожлантириш, меҳнатни тўғри ташкил этиш талаб этилади. Анжуманда Тошкент давлат аграр университети магистри Нодиржон Бадаловнинг бу борадаги таклиф-лари қатнашчиларда катта қизиқиш уйғотди.

– Фермер хўжаликларида марке-

тинг тадқиқотларини ташкил этиш бозорда маҳсулотларга бўлган талаб ва таклифни аниқлаб, шунга мос ра-вишда маҳсулот етиштириш, маҳсу-лотлар сифатини назорат қилиш ва баҳолаш ҳамда жаҳоннинг илғор таж-рибаларидан фойдаланган ҳолда қайта ишлаш саноатини йўлга қўйиш имконини беради, – дейди ёш тад-қиқотчи Н.Бадалов. – Бу жараёнда на-зария ва амалиёт уйғунлигини таъ-минлаш ниятида Қибрай туманида «Нодир» фермер хўжалигини ташкил этдик. 20 сотихли иссиқхонада поми-дор, бодринг етиштиришни йўлга қўйдик. Яқин келажақда хўжалигимиз фаолиятини кенгайтириб, чорвачи-лик йўналишида иш ташкил қилиш-ни режалаштирганмиз.

Анжуманда фермер хўжаликлари барқарор ривожланиши учун табиий, моддий, молиявий, меҳнат ресурслари-дан самарали фойдаланиш ҳисобига юқори даромад олиш, аҳолини сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш билан бирга эко-логик мувозанатни сақлаш каби ма-салалар ҳам муҳокама этилди. Тизим-даги мавжуд интеллектуал салоҳият-ни ривожлантириш орқали улардан фойдаланиш самарадорлигини оши-риш, ахборот-консалтинг маркази ва суғурта хизматини кенгайтириш, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини фермер хўжа-ликлари фаолиятига кенг жорий этиш каби масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2015 йил 6 ноябрь куни
2201-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва «Қимматли қоғозлар бозори тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2011 йил 22 январдаги 1/1-сон қарори (рўйхат рақами 2201, 2011 йил 23 февраль)

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси
Тошкент ш.,
2015 йил 8 октябрь, 27/2-сон

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2011 й., 7-8-сон, 80-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низомга иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2015 йил 8 октябрдаги 27/2-сонли қарорига
ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низомга киритилаётган ўзгартиришлар

1. Муқаддима қуйидаги таҳрирда баён этилсин:
«Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банklar ва банк фаолияти тўғрисида»ги қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2002 йил 30 мартдаги ПФ-3047-сонли «Пул массаси ўсишини чеклаш ва молия интизомига риоя этиш масъулиятини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармониға мувофиқ Марказий банк томонидан тижорат банкларига (бундан буён матнда банklar деб юритилади) қайта молиялаш кредитларини бериш ва уларни қайтариш тартибини белгилайди.».

2. 11-банднинг еттинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ломбард кредити олмоқчи бўлган банк юқоридаги талабларға жавоб бериши билан бирға Ўзбекистон республика валюта биржасида (бундан буён матнда ЎзРВБ деб юритилади) давлат қимматли қоғозларини сақлаш ва уларға бўлган ҳуқуқларни ҳисобға олиш учун очилган ҳисобвараққа (бундан буён матнда ДЕПО ҳисобварағи деб юритилади) эға бўлиши лозим.».

3. 12-банднинг иккинчи — тўртинчи хатбошлари қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«давлат қимматли қоғозларнинг чиқарилиш шартлари, муддатлари, ликвидлиги, эмитентларининг мавқеи ва молиявий ҳолатидан келиб чиққан ҳолда Марказий банк бошқаруви томонидан мазкур Низомнинг 1-иловасиға мувофиқ шаклда тасдиқланадиган Марказий банк томонидан ломбард кредит таъминоти сифатида гаровға олинадиган

давлат қимматли қоғозлари рўйхатиға киритилган бўлиши;

давлат қимматли қоғозларининг ҳисоби ДЕПО ҳисобварағида юритилиши;

банкка мулк ҳуқуқи асосида тегишли эканлиги, банкнинг бошқа мажбуриятлари билан боғланмаганлиги ҳамда ДЕПО ҳисобварағининг аҳволи тўғрисидаги кўчирма билан тасдиқланганлиги;».

4. 18, 22, 23 ва 28-бандлардан «Депозитарийдаги» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

5. 31-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«31. Кимошди савдолари натижаларига кўра ломбард кредитини олиш ҳуқуқиға эға бўлган банklar оператори Марказий банк ҳисобланган ДЕПО ҳисобварағининг «Гаровға олинган» бўлимиға зарур миқдордаги қимматли қоғозларни ўтказиш тўғрисида ЎзРВБға ДЕПО топшириқномасини ижро учун беради.».

6. 32-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«32. Банк ломбард кимошди савдолари ўтказилган куннинг эртасида соат 10:00 гача Марказий банкка банкнинг ЎзРВБға берган ДЕПО топшириқномаси нусхасини ҳамда ломбард кредитини бериш тўғрисида ўзи томонидан имзоланган шартномани тақдим этади. Топшириқномада банкнинг оператори Марказий банк ҳисобланган ДЕПО ҳисобварағининг «Гаровға олинган» бўлимиға қимматли қоғозлар ўтказилганлиги тўғрисида ЎзРВБнинг белгиси қўйилиши лозим.

Ушбу ҳужжатлар (ЎзРВБға берилган ДЕПО топшириқномасининг нусхаси ва шартнома) белги-ланган муддатда тақдим этилмаса, Марказий банк

шартномани тузмайди ва банкка ломбард кредитини бермайди.».

7. 34-банддаги «Ўзбекистон Республикаси Валюта биржаси Депозитарийси» деган сўзлар «ЎзРВБ» деган сўз билан алмаштирилсин.

8. 35-банд куйидаги тахрирда баён этилсин:

«35. Гаровга олинган давлат қимматли қоғозларнинг ҳисоби банкнинг ДЕПО ҳисобварағининг «Гаровга олинган» бўлимида юритилади, ушбу бўлимининг оператори Марказий банк ҳисобланади.

Банкнинг оператори Марказий банк ҳисобланган ДЕПО ҳисобварағининг «Гаровга олинган» бўлимига давлат қимматли қоғозларни ўтказиш ЎзРВБ томонидан банкнинг ДЕПО топшириқномасига асосан амалга оширилади. «Гаровга олинган» бўлимидан банкнинг ДЕПО ҳисобварағининг бошқа бўлиmlарига давлат қимматли қоғозларини ўтказиш ЎзРВБ томонидан фақат Марказий банк ДЕПО топшириқномасига асосан амалга оширилади.».

9. 37-банддаги «Депозитарийга» деган сўз «ЎзРВБга» деган сўз билан алмаштирилсин.

10. 70-бандда:

«Гаров сифатида олинган давлат қимматли қоғоз-

лари» деган сўзлар «Гаров сифатида олинган қимматли қоғозлар» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

«Депозитарийдан» деган сўз «ДЕПО ҳисобварағидан» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

11. 71-бандда:

«Олинган кредитлар ва лизинглар бўйича гаровга берилган давлат қимматли қоғозлари» деган сўзлар «Олинган кредитлар ва лизинглар бўйича гаров сифатида берилган қимматли қоғозлар» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

«Депозитарийдан» деган сўзлар «ДЕПО ҳисобварағидан» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

12. 74-банднинг саккизинчи хатбошисидаги «Олинган кредитлар ва лизинглар бўйича гаровга берилган давлат қимматли қоғозлари» деган сўзлар «Олинган кредитлар ва лизинглар бўйича гаров сифатида берилган қимматли қоғозлар» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

13. 2-илова ушбу ўзгартиришларнинг иловасига мувофиқ тахрирда баён этилсин.

14. 6-иловадаги «Депозитарийдаги» деган сўзлар «Ўзбекистон республика валюта биржасидаги» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низомга киритилаётган ўзгартиришларга
ИЛОВА

«Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низомга
2-ИЛОВА

**Ўзгармас фоиз ставка бўйича ломбард кредитини олиш тўғрисида
АРИЗА**

Рақами _____

20__ йил «__» _____

(қарз олувчи банк номи)

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг Тошкент шаҳар Бош бошқармаси Ҳисоб-китоб-касса марказидаги вакиллик ҳисобварағининг рақами _____

Алоқа манзилгоҳи: _____

телефон: _____ факс: _____

20__ йилнинг «__» _____ дан 20__ йилнинг «__» _____ гача йиллик _____ фоиз ломбард фоиз ставкasi бўйича _____ сўм

(сумма рақамларда ва сўз билан ёзилади)

миқдорида ломбард кредити беришингизни сўраймиз.

Кредит суммасини юқорида қайд этилган вакиллик ҳисобварағига ўтказишингизни сўраймиз.

Кредитни таъминлаш учун Ўзбекистон республика валюта биржасидаги _____-рақамли ДЕПО ҳисобварағимизнинг «Гаровга олинган» (оператори Марказий банк ҳисобланган) бўлимидаги давлат қимматли қоғозларни ўтказамиз.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банкларига қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисидаги Низом талабларига риоя этилганлигини тасдиқлайман.

Ўзбекистон республика валюта биржасидаги ДЕПО ҳисобварағидан кўчирма нусхаси илова қилинади.
Банк ваколатли шахсининг имзоси _____

(Ф.И.О.)

М.Ў.

Марказий банк томонидан тўлдирилади

Аризанинг қайд рақами _____

Ариза келиб тушган сана 20__ йил «__» _____

Ҳужжатларни қабул қилиш учун масъул шахс имзоси _____

(Ф.И.О.).

AKADEMIYA

Истиқболли вазифалар белгиланди

Пойтахтимизда Минтақавий банк ўқув маркази (МБЎМ) муассисларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда марказ муассислари бўлган Европа Тикланиш ва тараққиёт банкининг Марказий Осиё ҳамда Туркия Республикасидаги ваколатхонаси ижрочи директори, Туркия банклари Ассоциацияси, JICA, TICA, GIZ, IFA халқаро агентликлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Ўзбекистон банклари Ассоциациясидан вакиллар, шунингдек, олий ўқув юртларидан профессор-ўқитувчилар иштирок этди.

Йиғилишда дастлаб марказнинг 2009-2015 йилларга мўлжалланган мақсад ва вазифалари ижроси, хусусан, МБЎМ халқаро фаолиятининг асосий йўналишлари, молиявий ҳолати, факультет тамойилларини шакллантириш, аъзо-муассислар доирасини кенгайтириш борасида амалга оширилган чора-тадбирлар кенг таҳлил қилинди.

Тадбирда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов томонидан жорий йил 24 апрелда қабул қилинган «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4720-сонли Фармонида белгиланган вазифалар муҳокама этилди. Унга кўра, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилиш учун кенг кўламли шарт-шароитлар яратиш, акциядорлик жамиятлари фа-

олиятининг самарадорлигини ошириш, салоҳиятли инвесторлар учун уларнинг очиклиги ва жозибadorлигини таъминлаш, корпоратив бошқарувнинг замонавий услубларини жорий қилиш, корхоналарнинг стратегик бошқарувида акциядорлар ролини кенгайтириш каби масалалар ижроси доирасида чора-тадбирлар белгилаб олинди. МБЎМнинг истиқболдаги вазифалари юзасидан ишлаб чиқилган таклиф ва тавсиялар қабул қилинди.

Назира МАВЛОНОВА.

Корпоратив бошқарув услубларига бағишланди

Ўзбекистон бухгалтерлар федерацияси томонидан молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига бағишланган кузги ўқув-семинарининг навбатдаги Давлатимиз раҳбари томонидан 2015 йил 24 апрелда қабул қилинган «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 4720-сонли Фармон талабларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этилди.

Тўрт йил давомида анъанавий равишда ўтказиб келинаётган мазкур тренинг федерация аъзолари ҳамда акциядорлик жамиятлари бухгалтерларининг малакасини оширишга қаратилган бўлиб, унга «Deloitte», «Ernst & Young» ва «Pricewaterhouse Coopers» каби халқаро нуфузли аудитлик ташкилотларидан экспертлар жалб қилинди.

Жорий йилдаги семинарда 150 дан зиёд иштирокчилар, жумладан, акциядорлик жамиятлари вакиллари ҳамда федерация аъзолари иштирок этди.

– Семинар ҳар йили Ўзбекистон бухгалтерия тизимини ислоҳ қилиш имкониятларини муҳокама этиш, молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтишга кўмаклашиш ҳамда иштирокчиларни халқаро стандартларни қўллаш борасидаги халқаро тажриба билан таништириш мақсадида ташкил этилади, – дейди Ўзбекистон бухгалтер-

лар федерацияси бошқаруви раиси Нозир Ибрагимов. – Айтиш жоиз, жорий йилда машғулотлар мавзуси кенгайтирилди. Қатнашчилар Юртбошимизнинг ПФ-4720-сонли Фармонида асосан, белгиланган 2015-2018 йилларда барча акциядорлик жамиятлари йиллик молиявий ҳисоботнинг молиявий ҳисобот халқаро стандартларига мувофиқ тайёрлаш ва нашр этиши ҳамда халқаро аудит стандартларига биноан ташқи аудитни ўтказиши юзасидан ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

Уч кун давом этган семинарда шунингдек, «Deloitte» компанияси вакиллари томонидан «Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларини дастлабки қўллаш (IFRS 1)», «Ernst & Young» мутахассисларининг «Адолатли қийматни баҳолаш (IFRS13)» ҳамда «Pricewaterhouse Coopers» экспертлари томонидан «Жам-

ланма молиявий ҳисобот (IFRS 10)» ва «Бошқа корхоналардаги иштироки тўғрисидаги маълумотни очиб бериш (IFRS 12)» каби мавзулар доирасида тақдиротли чиқишлар қилинди.

Қайд этиш жоиз, Ўзбекистон бухгалтерлар федерацияси (жамоат бирлашмаси) 2001 йилда ташкил этилган бўлиб, унинг фаолият мақсади бухгалтер касбининг мақомини оширишга кўмаклашиш, Халқаро бухгалтерлар федерацияси (IFAC) ва Бухгалтерия ҳисоби халқаро стандартлари Кенгаши (IASB) томонидан ишлаб чиқилган халқаро касбий стандартлар ва касбий этикани жорий этиш ва фойдаланишга қаратилган. Бирлашма ўз фаолияти давомида ушбу стандартларни ишлаб чиққан халқаро ташкилотлар билан мустақам ҳамкорлик қилиб келмоқда. Айни пайтда федерациянинг аъзолик базаси 100 нафар соҳа мутахассисини ўз ичига олади.

Ўзбекистон бухгалтерлар федерацияси ўз аъзолари ва бошқа хоҳловчилар (корхона ва ташкилотлар бухгалтерлари) учун кузги-ўқув семинаридан ташқари доимий равишда «Молиявий ҳисоб 1», «Молиявий ҳисоботни халқаро стандартлари асосида тайёрлаш», «Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари бўйича диплом (ACCA DipIFR)» каби қатор мавзуларда ҳам ўқув курсларини ташкил қилиб келмоқда.

Гулшан ЮСУПОВА.

Таълим ва ишлаб чиқариш уйғунлиги

Мамлакатимиз корхоналари тўқимачилик саноати бозорида ўз мавқеини тобора мустаҳкамлаб, хорижий ишлаб чиқарувчилар билан муносиб тарзда рақобатлашмоқда. Бу юртимиз олимларининг тадқиқотлари, изланишлари ва инновацион ғоялардан ишлаб чиқариш жараёнини такомиллаштиришда кенг фойдаланилаётгани самарасидир.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, «Ўзбекенгилсаноат» акциядорлик жамияти ва бир қатор ташкилотлар ҳамкорлигида Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида ўтказилган фан, таълим ва ишлаб чиқариш интеграциялашуви шароитида инновацион технологияларнинг аҳамиятига бағишланган илмий-амалий анжуманда бу алоҳида таъкидланди.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида илм-фанни ривожлантириш, илмий тадқиқот фаолиятини кучайтириш, унинг ютуқларини ишлаб

чиқаришга жорий этишга оид дастурларнинг изчил амалга оширилаётгани ўз самараларини бераётир.

Илм-фаннинг барча амалий ютуқлари фундаментал изланишларнинг маҳсули сифатида юзага келади. Юртимиз олимларининг ана шундай илмий ишлари натижалари йирик саноат корхоналари ва кичик бизнес субъектлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш ва импорт ўрнини босувчи, рақобатбардош маҳсулотлар тайёрлашни йўлга қўйишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Мамлакатимизда ишлаб чиқариш корхоналарини техник ва технологик қайта жиҳозлаш, маҳаллий хомашёдан сифатли тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини янада кўпайтириш, аҳолининг бандлик даражасини ошириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан биридир.

Анжуманда рақобатбардош, экспортбop ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар тайёрлаш, ишлаб чиқарувчиларни рағбатлантириш, саноат кооперациясини мустаҳкамлаш борасида изчил чора-тадбирлар амалга оширилаётгани қайд этилди. Енгил саноат соҳасида илмий изланишлар олиб бораётган тадқиқотчилар эришаётган натижалар таҳлил этилиб, энг яхши лойиҳалар, илмий ишланмалар сараланди.

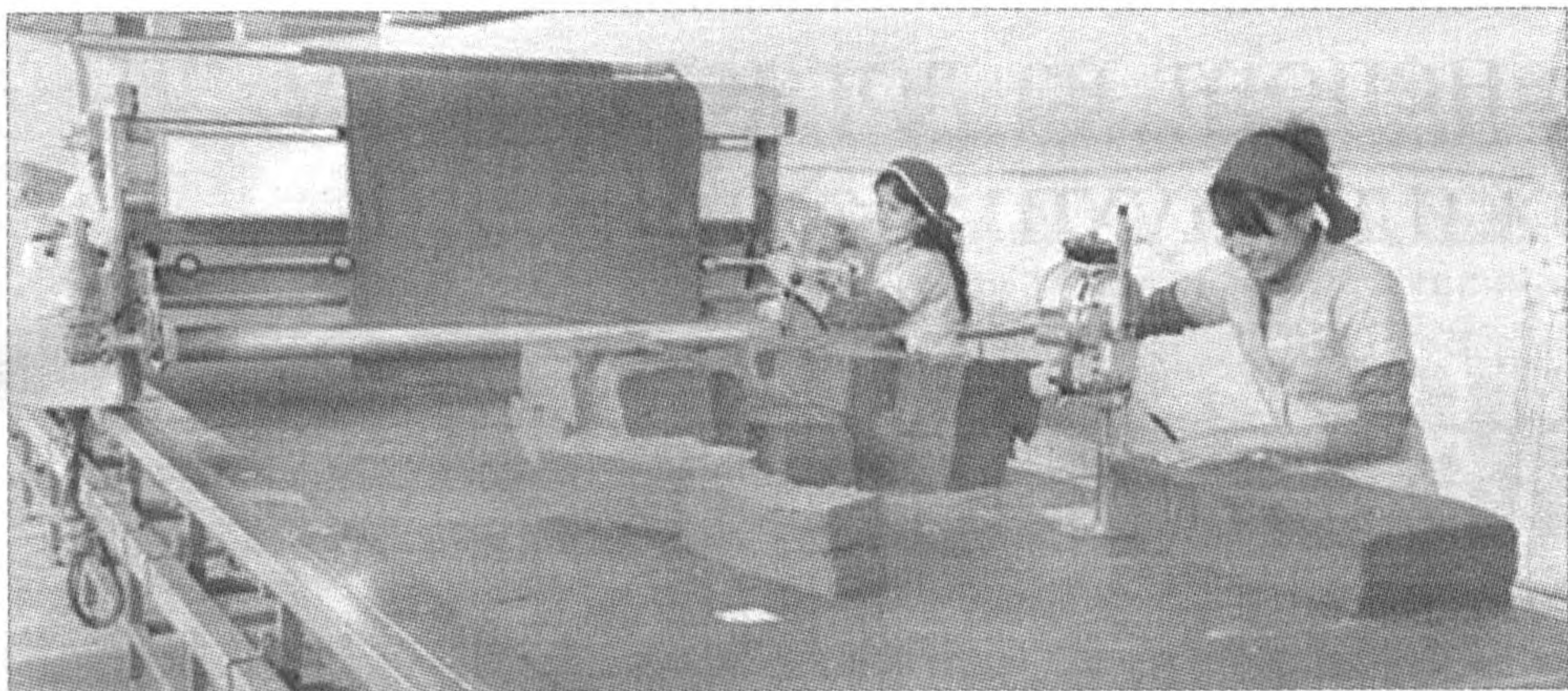
– Конференцияда пахта тозалаш технологияларини такомиллашти-

ришга оид маъруза билан иштирок этдим, – дейди институт катта илмий ходими Шароф Шухратов. – Бу каби анжуманлар ҳаётга татбиқ этилаётган соҳа янгиликларидан бохабар бўлишимиз ва уни таҳлил этишимизда муҳим ўринга эга. Мутахассис олимлар томонидан билдирилган таклифлар эса бу борадаги изланишларимизни юқори босқичга олиб чиқиши шубҳасиз.

Анжуманда тўқимачилик, кимё саноати, техника соҳаси ва инновациялар асосида уларни ривожлантириш, долзарб экологик масалалар, фундаментал, ижтимоий-иқтисодий фанларнинг тўқимачилик саноатидаги ўрни, касбий таълимда инновацион ахборот ва педагогик технологиялар каби мавзуларда маърузалар тингланди.

ЎЗА.

IQTISODIYOT TARMOQLARIDA

Енгил саноатнинг яқин йиллардаги прогноз кўрсаткичлари

Миллий матбуот марказида «Ўзбекенгилсаноат» акциядорлик жамияти томонидан енгил саноатни ривожлантиришда амалга оширилаётган ишлар ва эришилган натижаларга бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

Истиқлол йилларида енгил саноат мамлакатимиз макроиқтисодиёт комплексига муносиб ўрин эгаллади. Президентимиз раҳнамолигида яратилаётган қулай шароитлар, имтиёз ва преференциялар, мустақам меъёрий-ҳуқуқий база тармоқ корхоналарига салмоқли ютуқларга эришиш ва янги марраларга чиқиш имконини бермоқда. Хусусан, бугунги кунда тармоқнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 3,8 фоиз, саноат маҳсулотлари ҳажмида 26,2 фоиз, ноозик-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришда 44 фоиздан ортиқни ташкил этмоқда.

Тадбирда чет эл инвестициялари ва технологияларни жалб этиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш, илғор хориж тажрибаси асосида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган самарали сиёсат юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришишга хизмат қилаётгани таъкидланди. Бунинг самарасида тармоққа 2,2 млрд. АҚШ долларидан ортиқ сармоя жалб этилиб, 180 дан зиёд йирик инвестиция лойиҳаси амалга оширилди.

— Ана шундай муҳим лойиҳалар қаторида Қўқон тўқимачилик комбинати негизида ташкил этилган йилига 29 минг тонна калава ишлаб чиқариш қувватига эга «Индорама Қўқон текстиль» қўшма корхонасининг қиймати 110 млн. АҚШ доллари-

лик, Хоразм вилоятидаги «Ўзтекс» корхоналари гуруҳи томонидан «Свис Капитал» (Швейцария) компанияси билан ҳамкорликдаги (йиллик ишлаб чиқариш қуввати 12 минг тоннага тенг) умумий қиймати 50 млн. АҚШ долларида ортиқ бўлган бизнес-режаларни санаб ўтиш мумкин, — дейди «Ўзбекенгилсаноат» АЖ етакчи мутахассиси **Муҳаммад Маҳмудов**. — Бундан ташқари, собиқ «Ўзбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси негизида Швейцариянинг «Машиненфабрик Ритер АГ» компанияси билан «Ритер-Ўзбекистон» хорижий корхонаси ташкил этилди. Лойиҳага кўра, ушбу корхонада пилталаш, тараш ва йигириш машиналари ишлаб чиқарилади. Бу билан республикада тўқимачилик машина-созлиги янги босқичда қайта тикланади.

Тадбирда тармоққа юқори самарали замонавий технологияларнинг жорий этилиши маҳсулот экспорти ҳажмини кенгайтириш имконини бераётгани қайд этилди. Чунончи, мустақиллик йилларида ушбу кўрсаткич 120 марта ўсиб, 2014 йил якунларига кўра, 1 млрд. АҚШ доллари даражасига етди. Бугунги кунда мамлакатимизда ушбу йўналишдаги экспорт амалиётлари дунёнинг 50 мамлакатига амалга оширилмоқда.

«Ўзбекенгилсаноат» АЖ юртимиз мустақиллигининг 24 йиллиги арафасида умумий қиймати 124,4 млн. АҚШ доллари тенг,

экспорт салоҳияти 51,9 млн. АҚШ долларини ташкил этадиган 23 корхона ишга туширди. Ушбу корхоналарда мингдан зиёд иш ўрни яратилди.

Тўқимачилик ва енгил саноатнинг 2014-2020 йиллардаги ривожланишининг техника-иқтисодий мақсадли кўрсаткичларига назар солинса, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 2020 йилга бориб, 2013 йилга нисбатан 3,2 бараварга ўсган ҳолда 6,9 трлн. сўмни ташкил этиши, шунингдек, ип-калава ишлаб чиқариш 2,5 марта, газлама ишлаб чиқариш ҳажми 2,8 марта, шойи газлама 2,7 марта, нотўқима матолар 1,5 марта ҳамда трикотаж матолар ишлаб чиқариш 2,7 мартага ортиши кутилмоқда.

Ушбу даврда юқори қўшилган қийматига эга бўлган тикув-трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш ҳам мунтазам ортиб боради. Тикувчилик буюмлари 2020 йилга бориб, 3,2 марта, трикотаж маҳсулотлари 2,1 марта, хом ипак ишлаб чиқариш ҳажми эса 2,1 марта кўпаяди.

Тадбирда «Ўзбекенгилсаноат» АЖнинг устувор йўналишлари маълум қилинар экан, тўқимачилик саноатини янада ривожлантириш, «Ўзкимёсаноат» акциядорлик жамияти билан ҳамкорликда тикувчилик ва тикувчилик-трикотаж тармоғини тараққий эттириш учун синтетик тола ва ип ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш каби вазифалар санаб ўтилди.

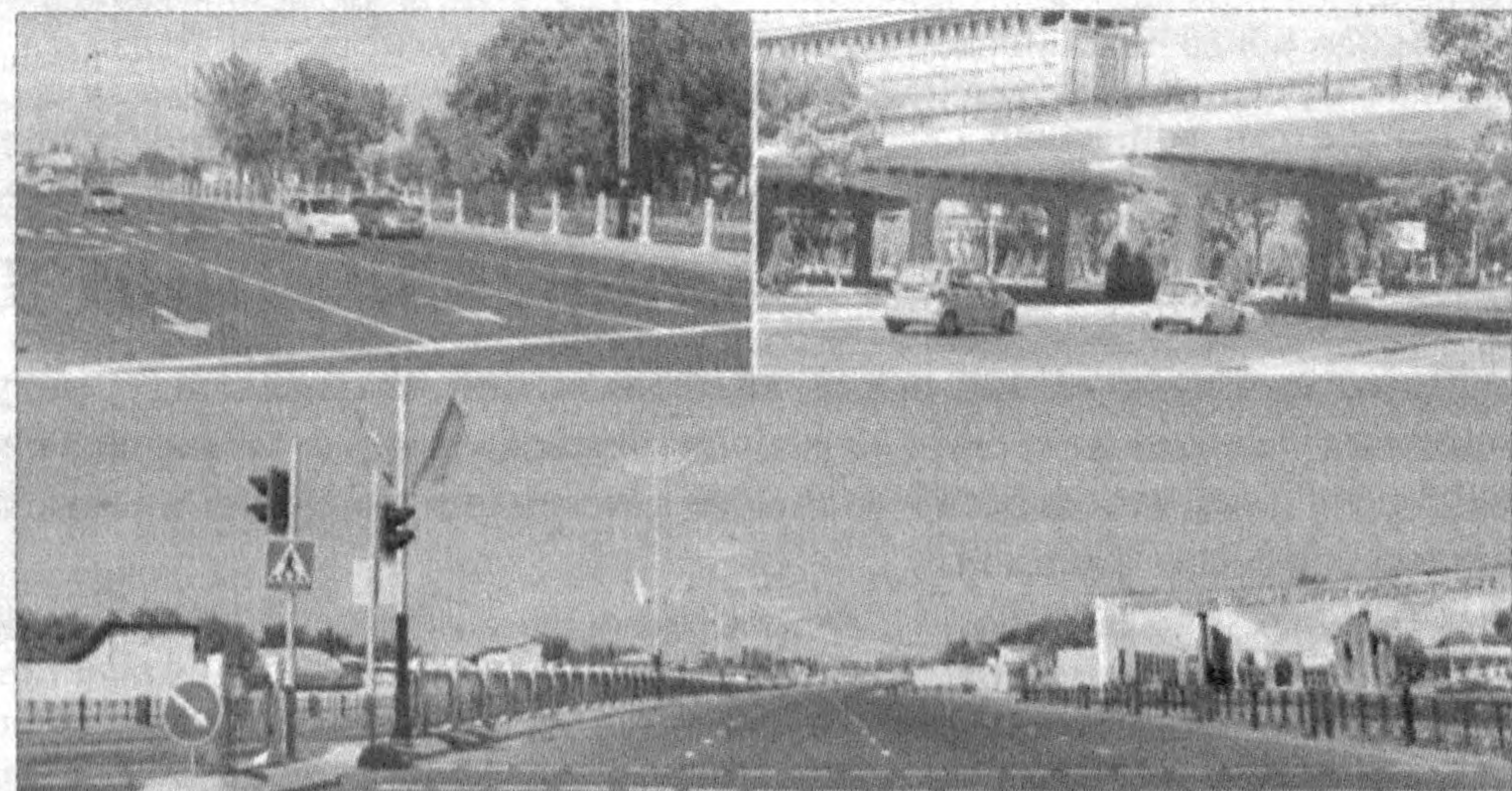
Эъзоз КАМОЛОВА.

Йўл ва транспорт-коммуникация ишлари жадаллаштирилмоқда

«Ўзавтойўл» давлат акциядорлик компаниясида жорий йилнинг тўққиз ойлик якунларига бағишланган кенгайтирилган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда компания тизимидаги ҳудудий бўлинмалар, соҳага оид корхона ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Мамлакатимизда йўл ва транспорт-коммуникация соҳаларида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар Ўзбекистоннинг жаҳон бозорига фаол интеграциялашуви, ҳудудлар инфратузилмасини тубдан яхшилаш ва аҳоли фаровонлигини юксалтиришнинг муҳим омилдир. Давлатимиз раҳбарининг 2010 йил 21 декабридаги «2011-2015 йилларда инфратузилмани, транспорт ва коммуникация қурилишини ривожлантиришни жадаллаштириш тўғрисида»ги 1446-сонли Қарори ушбу йўналишда муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов томонидан Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 16 январидagi мажлисида белгилаб берилган 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим йўналишлари ва устувор вазифалари ижроси юзасидан тўққиз ой давомида компания фаолиятида амалга оширилган чора-тадбирлар муҳокама этилди.

Унда таъкидланганидек, 2015 йилнинг ўтган даври давомида умумий фойдаланувдаги автомобиль йўлларида тизим корхоналари томонидан жами 1038,8 млрд. сўмлик йўл қурилиш, таъмирлаш ва сақлаш ишлари бажарилган бўлиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 132,4 фоизни ташкил этди.

Инвестиция дастурига мувофиқ эса, жорий йилда 141,6 км. узунликдаги умумий фойдаланувда бўлган автомобиль йўллари қуриш ва реконструкция қилиш ишлари белгиланган бўлиб, тузилган шартнома ва тасдиқланган режага биноан биринчи ярим йиллик якунлари бўйича 375,6 млрд. сўмлик йўл ишлари бажарилиб, 93,7 км. узунликдаги автомобиль йўллари реконструкция қилинганлиги қайд этилди.

Халқаро, давлат ва маҳаллий аҳамиятга эга умумий фойдаланишдаги автомобиль йўлларида ҳамда шаҳар кўчаларида «Ўзавтойўл» компанияси корхона ва ташкилотлари томонидан йўللارни мукаммал таъмирлашда 135,6 млрд. сўмлик ишлар амалга оширилди, натижада 63,3 км.

узунликдаги автомобиль йўллари таъмирланди. 42 654 км. узунликдаги автомобиль йўллари сақлаш ва жорий таъмирлаш ишлари бўйича 431,7 млрд. сўмлик маблағлар ўзлаштирилди.

Тадбирда йўл таъмирлаш ишлари юзасидан ҳар бир минтақадаги аҳвол чуқур ўрганилди. Жумладан, Жиззах ҳудудидаги автомобиль йўллари сифат жиҳатдан анчайин яхшилангани маълум қилинди. Хусусан, 2015 йилнинг ўзида мазкур вилоятда халқаро ва давлат аҳамиятидаги 47 км. йўл қайта қурилиши, 12 км. йўл эса тўла таъмирланиши кўзда тутилган бўлиб, бугунги кунда бу ишлар жадал суръатда давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 17 ноябрдаги «2015 йилда Ўзбекистон Республикасидаги Инвестиция дастури тўғрисида»ги 2264-сонли Қарори ижроси юзасидан М-39 «Алмати-Бишкек-Тошкент-Термиз» автомобиль йўлининг вилоятдан ўтган 47 км. қисмида тўла таъмирлаш ишлари олиб бо-

рилмоқда. Жумладан, М-39 автомобиль йўлининг Жиззах ва Ғаллаорол туманлари ҳудудидан ўтувчи 982-1017 ва 1025-1037 км.лари оралиғидаги ишлар йил охирига қолмасдан якунига етади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 1 майдаги «Халқаро ва давлат аҳамиятида бўлган умумий фойдаланувдаги автомобиль йўллари 2015 йилда тўла таъмирлаш Дастури тўғрисида»ги 108-сонли қарори ижроси бўйича ҳам М-39 автомобиль йўлининг вилоятдаги 950-962 километрлари оралиғида, яъни 12 км. йўлда тўла таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Йиғилишда шунингдек, ҳисобот даври мобайнида тизим корхона ва ташкилотларида 205 та янги иш ўрни яратилганлиги таъкидланди, тизимдаги корхоналар томонидан ишлаб чиқаришни модернизациялаш, соҳага ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш, ижро интизомига қатъий риоя этиш каби масалаларга танқидий ёндашилиб, муаммоларни ижобий ҳал этиш йўллари муҳокама қилинди.

Наргиз АХМЕДОВА.

KO'RGAZMALAR

«TransUzbekistan» — транспорт ва логистика инфратузилмаси ривожда муҳим кўприк

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўзбекистон кулай географик жойлашуви ҳамда замонавий инфратузилмага эга бўлганлиги туфайли унинг транспорт ва логистика салоҳияти тобора юксалмоқда. Бу, ўз навбатида, барча йўналишда халқаро ташувларни амалга ошириш, янги қатновларни йўлга қўйишда кенг имкониятлар эшигини очиб, транспорт ва логистика хизматлари кўрсатиш кўламини кенгайтирмоқда. Хусусан, 2015 йилнинг 9 ойида мамлакатимизда юк ташиш ҳажми темир йўл транспортида 2,6 фоиз, автомобилда 4,8 фоиз, ҳаво йўлларида 1,5 фоизга ўсгани бунинг яққол далилидир.

Кўргазманинг очилишида сўз олганлар бугунги кунда республика-мизда транспорт-коммуникация тармоғини модернизациялаш ва транзит салоҳиятини оширишда Давлатимиз раҳбарининг 2015 йил 6 мартдаги «2015-2019 йилларда муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини модернизация қилиш ва ривожлантириш дастури тўғрисида»ги Қарори талабларига таянилаётганини таъкидладилар. «Транспорт ва логистика – TransUzbekistan» кўргазмаси эса, мамлакатимизга чет эл инвестициялари кириб келишини рағбатлантириш, маҳаллий ва хорижий компаниялар ўртасида ҳамкорлик муносабатларини янада такомиллаштириш ва, энг муҳими, тармоқда амалга оширилаётган лойиҳалар самара-

дорлигини оширишга хизмат қилаётганини қайд этди.

Кўргазмада Латвия Республикаси миллий гуруҳида ўндан зиёд компания, Жанубий Кореянинг логистика хизматлари кўрсатишда катта таърибага эга «Unico Logistics Co Ltd.» компанияси, худди шу соҳада дунёда етакчилик қилаётган Германиянинг «DB Schenker» компанияси ҳамда Ўзбекистон томонидан Марказий Осиё минтақасида катта салоҳиятга эга «Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамияти стендлари катта жой эгалладилар.

– Бугунги кунда компаниямиз бутун дунё бўйлаб транспорт ва логистика хизматларини кўрсатади, – дейди «DB Schenker» компанияси вакили **Е.Сёмуха**. – Хусусан, Марказий Осиё давлатлари юкларини Ригадаги порт орқали исталган манзилга етказиб бериш имконияти мавжуд. Бунинг учун 18 гектар майдонни эгал-

лаган терминалда юкларни тушириш, сақлаш, саралаш, қадоқлаш сингари кўплаб хизматлар йўлга қўйилган. Мазкур кўргазмада юртингиз ишбилармонлари билан яқиндан танишдик ва уларда хизматлар ҳақида тўлиқ тасаввур ўйғотдик.

«TransUzbekistan» халқаро кўргазмасида «Транспортда газ – NGV» бўлими ҳам қизгин иш олиб борди. Унда транспорт воситаларига сиқилган ва суюлтирилган газ ёнилғисини қўллаш бўйича энг сўнгги инновацион ечимлар намойиш этилди.

Маълумки, Ўзбекистонда 2013-2017 йилларга мўлжалланган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича ҳаракатлар дастури ишлаб чиқилган бўлиб, унинг доирасида 74 мингдан ортиқ автомобиль табиий газда ишлашга ўтказилиши, жойларда кўплаб газ қуйиш компрессор станциялари фойдаланишга топширилиши режалаштирилган.

Кўргазма доирасида ўтказилган АҚШнинг «General Electric Oil&Gas Division» компанияси томонидан «Автомобилга газ қуйиш компрессор станцияларининг модул қурилмалари ва кам тоннали суюлтирилган табиий газ: мотор гази ёнилғиси учун самарали ечим» мавзuidaги семинар эса, соҳа мутахассисларининг бу борада янада кўп фойдали маълумотларга эга бўлишларини таъминлади.

Мухтасар айтганда, «Транспорт ва логистика – TransUzbekistan-2015» кўргазмаси транспорт, логистика, халқаро даражада юк ташувлар соҳасидаги йирик компаниялар раҳбарлари ва экспертлар учрашадиган ягона ихтисослаштирилган тадбир сифатида томонларнинг транспорт йўлаклари инфратузилмасини ривожлантиришга хизмат қилувчи кўплаб битим ва келишувлар тузишларига замин яратади.

Эъзоз КАМОЛОВА.

Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш — устувор вазифа

Пойтахтимизда «Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш — устувор вазифа» мавзuida ташкил этилган анжуманда мамлакатимизда озиқ-овқат маҳсулотлари сифатини ошириш ва хавфсизлигини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар сарҳисоб қилинди.

– Озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёж мамлакат ҳудудида керакли ҳажм ва асортиментдаги озиқ-овқат маҳсулотларининг мавжуд бўлишини ҳамда уни етказиб бериш узлуксизлигини таъминлашни кўзда тутаяди, – дейди **Озиқ-овқат саноати корхоналари уюшмаси етакчи мутахассиси Зоир Нуртаев**. – Мамлакатимизда мустақил-

Жорий йилнинг ўтган 9 ойида республика бўйича 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 116,5 фоиз ўсиш суръати билан 10 трлн. 114,5 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, шундан уюшма таркибидаги корхоналар томонидан тайёрланган маҳсулотлар ҳажми 3 трлн. 230 млрд. сўмни ташкил қилди. Айниқса, қандолат маҳ-

доллари ҳажмида инвестиция ўзлаштирилди. Худудий инвестиция дастури доирасида 291,7 млрд. сўм миқдорда маблағ йўналтириш ҳисобига мингдан зиёд лойиҳа амалга оширилиб, 10 мингга яқин янги иш ўринлари яратилди. Озиқ-овқат саноатининг республика саноатидаги улуши 2011 йилда 12,6 фоизни ташкил қилган бўлса, бугунги кунда деярли 17 фоизга етди.

Тадбирда озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмолининг иқтисодий имкониятлари ҳусусида сўз борар экан, истиқлол йилларида аҳоли жон бошига гўшт истеъмоли 1,3, сут ва сут маҳсулотлари 1,6, саноат усулида қайта ишланган мева-сабзавот маҳсулотлари истеъмоли деярли 4 бараварга ортганлиги қайд этилди.

Озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олиш имконияти масаласи таҳлили натижаларига кўра, республика аҳолиси асосан ўзимизда ишлаб чиқарилган озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланаётгани маълум бўлди. Чунончи, аҳолининг (жон бошига

йилига истеъмол меъёри 40 кг) гўшт маҳсулотига бўлган йиллик талаби 1,2 млн. тоннани ташкил қилгани ҳолда амалда 1,9 млн. тонна гўшт ва гўшт маҳсулотлари етиштирилмоқда. Сут ва сут маҳсулотлари етиштириш меъёрга мувофиқ 4,8 млн.

тоннани ташкил этиб, амалда эса, йилига ўртача ҳисобда 8,6 млн. тонна ана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

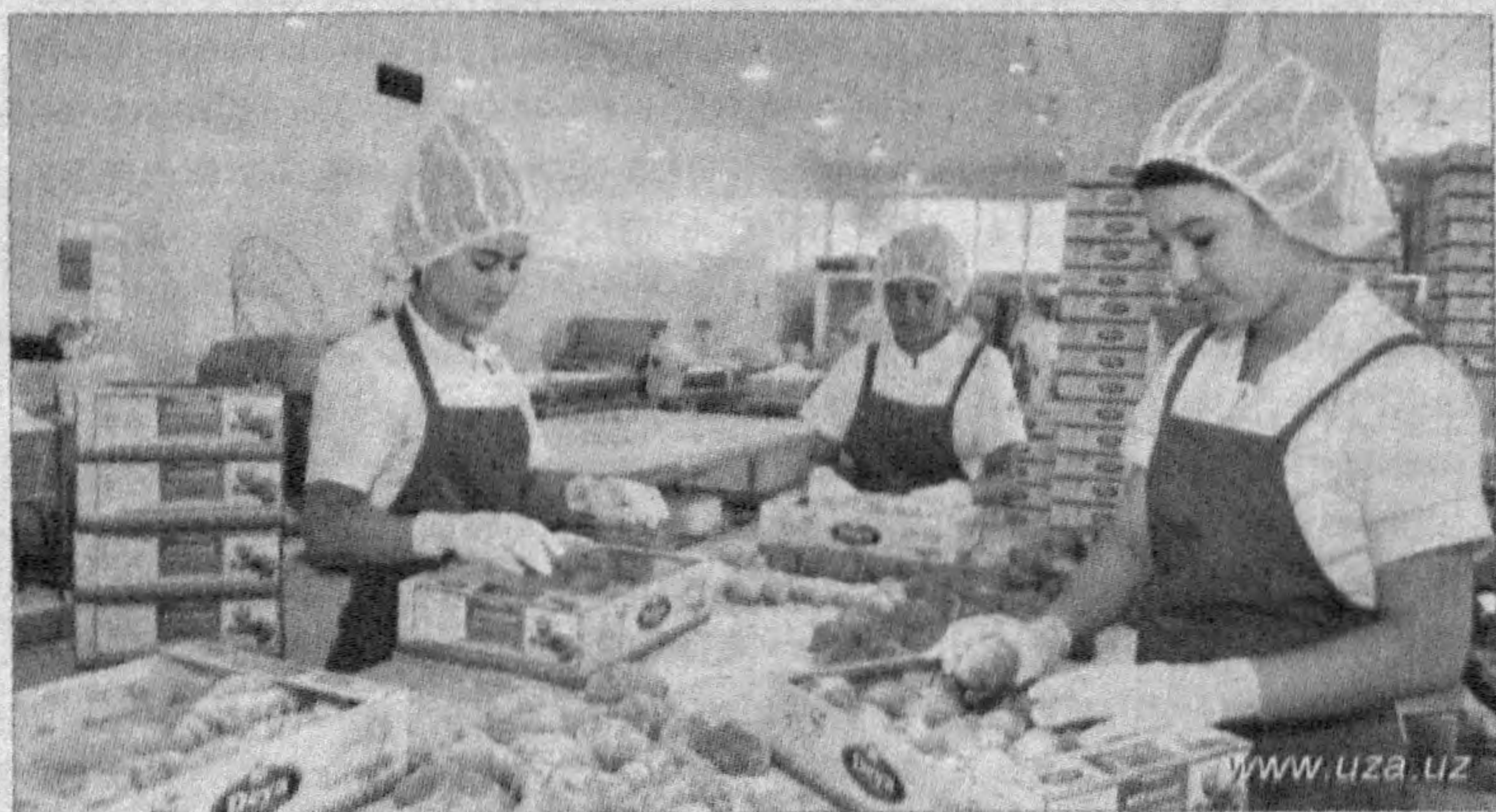
– Маҳсулотларнинг сифат ва хавфсизлиги мезони озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашда асосий устувор вазифаларлардан биридир, – дейди **З.Нуртаев**. – Хомашё ва тайёр маҳсулот сифати ўрнатилган талабларга тўлиқ жавоб бериши шарт ҳамда овқатланиш хавфсизлигини кафолатлаши лозим. Бугунги кунда озиқ-овқат саноати корхоналари томонидан 3 мингдан ортиқ номдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда. 363 корхонада ISO-9001 халқаро стандартига мувофиқ бўлган сифатни бошқариш ва ISO-22000 стандартига мувофиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги менежменти тизим-

лари жорий этилиб, сертификатлаштирилган.

Анжуманда мамлакатимизда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш имкониятларини янада кенгайтириш бўйича олиб борилаётган вазифалар санаб ўтилди. Унда ҳозирги кунда озиқ-овқат мустақиллигини таъминлаш учун хомашё етиштириш миқдорини ошириб бориш, етарли ҳажмда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш, маҳаллий ишлаб чиқариш корхоналарини барқарор ривожлантириш, мамлакатнинг ҳар бир фуқароси учун ўрнатилган истеъмол меъёрларга мувофиқ миқдорда ва асортиментда озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмолининг барча имкониятларини ошириш борасида изчил чора-тадбирлар амалга оширилаётгани таъкидланди.

Наргиз АХМЕДОВА.

лик йилларида бу йўналишдаги масалаларга жиддий эътибор қаратилиб, изчил ислохотлар олиб борилди. Пировардида, ҳозирги кунда озиқ-овқат маҳсулотлари эҳтиёжининг 96 фоизи юртимизда ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар ҳисобига қопланмоқда.

сулотлари (ўсиш суръати 228,9 фоиз), маргарин маҳсулотлари (178,8 фоиз), шакар (141,3 фоиз), сут ва сут маҳсулотлари (117,5 фоиз) ишлаб чиқаришда юқори ўсиш суръатларига эришилди.

Ҳисобот даврида мазкур тармоқ учун 46,2 млн. АҚШ

ТАHLIL

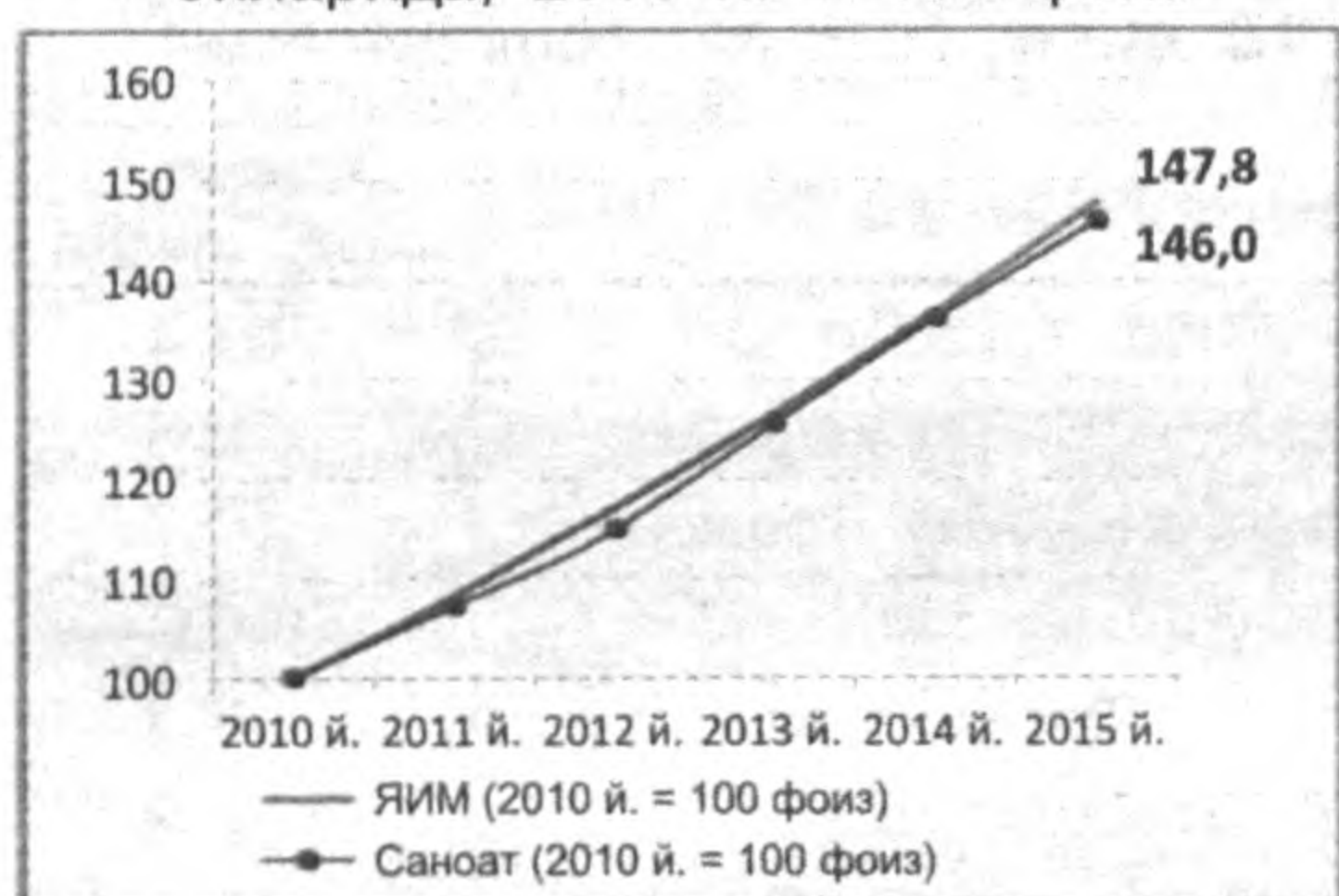
Ўзбекистон саноати: 2015 йил 9 ойлик якуни натижалари

Саноат ва ялпи ички маҳсулот

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотларига кўра, 2015 йил январь-сентябрь даврида Ўзбекистон ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ҳажми 117 491,7 млрд. сўмни ташкил қилди, бу эса 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 8 фоизга ўсганини билдиради. Жорий йилда саноат ўсиш даражаси 7,3 фоиздан иборат бўлди.

1-диаграмма.

ЯИМ ва саноат ўсиши динамикаси,
2015 йилнинг январь-сентябрь ойларида, 2010 й. = 100 фоиз

Шу йилнинг бошида қабул қилинган 2015 – 2019 йилларда иқтисодиётни янада ислоҳ қилиш, таркибий ўзгартириш ва диверсификациялаш дастурининг ижроси мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларни ҳаётга муваффақиятли татбиқ этишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Мазкур дастур хусусий мулкни ишончли ҳимоя қилиш, иқтисодиётда унинг улуши ва аҳамиятини ошириш, замонавий корпоратив бошқарув усуллари жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизация ва диверсификация қилиш, тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия истеъмоли ҳажми-ни камайтириш ҳамда энергия тежайдиган технологияларни жорий этишга қаратилган етти та ўзаро боғлиқ стратегик дастурий ҳужжатни ўз ичига олган.

ЯИМ ишлаб чиқарилиши ўсиш даражаси 2010 йил январь-сентябридан буён 2015 йилга қадар ҳар йили ўртача 8,1 фоизни ташкил этмоқда. Айни пайтда саноатда ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши биров секинроқ кўрсаткич, яъни 7,9 фоизга тенг бўлди. 2015 йил январь-сентябрь якунида ЯИМ ҳажми 2010 йил январь-сентябридан 47,8 фоизга, саноат маҳсулотлари ҳажми эса 46,0 фоизга ўсди.

Саноат тармоғида маҳсулот ишлаб чиқариш ўсиши

Жорий йилнинг 9 ойи давомида саноатнинг 4 тармоғида ўсиш даражаси ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 15 фоиздан ортиқ бўлиши таъминланди. Хусусан, енгил саноатда ишлаб чиқариш ҳажми 17,7 фоизга, озиқ-овқат саноатида

16,7 фоизга, ёғочни қайта ишлаш ва қоғоз саноати ҳамда қурилиш маҳсулотлари саноатида 25,9 фоизга ўсди.

Президентимизнинг 2015 йил 11 февралдаги 2298-қарори билан тасдиқланган 2015 – 2019 йилларда тайёр маҳсулотлар, бутловчи қисмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурининг амалга оширилиши ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотлари ҳажми-ни ошириш ва турини кенгайтириш имконини берди. Дастур доирасида умумий қиймати 5 млрд. доллардан ортиқ 602 маҳаллийлаштириш лойиҳасини ҳаётга татбиқ этиш ва талаб юқори бўлган 1 225 турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш кўзда тутилган.

2-диаграмма.

Саноат тармоқларида ишлаб чиқариш ҳажми динамикаси,
2015 йилнинг январь-сентябрь ойларида, 2014 йилнинг январь-сентябрь ойларида нисбатан фоизда

Жорий йил бошидан буён Маҳаллийлаштириш дастурини амалга ошириш доирасида 667 лойиҳа бўйича қиймати 2,6 трлн. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, импорт ўрни-ни босиш самарадорлиги 1 млрд. доллардан ошди.

Янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга доир лойиҳаларни амалга ошириш жараёнида 785 турдаги янги маҳсулотлар, жумладан, компрессор агрегат эҳтиёт қисмлари ва узеллари (марказдан қочирма ва поршен маҳсулотлари), мотор мойлари, гидравлика учун суюқлик, шахта вагончалари, экскаваторлар учун эҳтиёт қисмлар, машиный техника бутловчи қисмлари, янги турдаги музлаткич ва совуткичлар, электр печлар (мини печлар), маиший чироқлар, энергия тежайдиган ёруғлик диодли лампалар, спорт тренажёрлари, самокатлар, болалар велосипедлари ва бошқа тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш ташкил қилинди.

Тармоқлараро саноат кооперациясини кенгайтириш ҳисобидан жорий йилнинг тўққиз ойида «Ўзвиносаноат-холдинг» холдинг компанияси, «Тошкент рангли металл парчалари ва чиқиндиларини қайта ишлаш заводи» акциядорлик жамияти, «Ўзэлтехсаноат» акциядорлик компанияси, «Ўзбекенгилсаноат» акциядорлик жамияти, «Ўзқурилишматериаллари» акциядорлик компанияси ва бошқа тизимдаги корхоналарда импорт

1-жадвал.

Истеъмол товарларини ишлаб чиқариш таркиби

		2012 йил янв.-сен.	2013 йил янв.-сен.	2014 йил янв.-сен.	2015 йил янв.-сен.
Истеъмол товарлари	млрд. сўмда	12 831,9	16 183,2	21 621,2	22 635,3
	ўтган йилларнинг янв.-сен.га кўра фоизда	107,5	115,9	111,3	110,1
жумладан:					
оziқ-овқат	млрд. сўмда	5 619,1	6 714,7	8 644,5	9 946,0
	ўтган йилларнинг янв.-сен.га кўра фоизда	107,0	109,0	107,9	120,9
ноoziқ-овқат	млрд. сўмда	7 212,8	9 468,5	12 976,7	12 689,3
	ўтган йилларнинг янв.-сен.га кўра фоизда	107,9	121,3	113,6	102,9

ҳажмини 299,4 млн. долларга қисқартиришга эришилди.

Саноат тармоғида маҳсулотлар ишлаб чиқарилиши таркиби

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиш таркибида энг катта салмоқ машинасозлик ва металл қайта ишлаш тармоғига тегишли бўлиб, бунда тармоқнинг 2015 йил январь-сентябрь ойларидаги улуши умумий ҳажмининг 18 фоизини ташкил этди (2014 йилнинг шу даврида 21,4 фоиз эди). Саноатнинг мазкур секторидаги ишлаб чиқариш ҳажми суръатининг пасайиши ҳисобот даврида саноат маҳсулотлари умумий ҳажмидаги улушини камайтирди. Озиқ-овқат саноати (16,3 фоиз), енгил саноат (13,8 фоиз) ва ёқилғи саноати (14,1 фоиз)даги улуш сезиларли даражада ўсди.

Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш ва уларнинг турини кенгайтиришни рағбатлантириш мақсадида жорий йил бошидан буён истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналарга технологик ускуна харид қилиш ва айланма капитални тўлдирish учун тижорат банклари томонидан 3,4 трлн. сўмдан ортиқ ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,3 баробар кўп кредит ажратилди. Натижада жорий йилнинг тўққиз ойида истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажми 10,1 фоиз, жумладан, озиқ-овқат маҳсулотлари 20,9 фоиз кўпайди.

3-диаграмма.

Саноат тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш таркиби,
умумий ҳажмга кўра фоизда

Республика ҳудудлари маҳсулот ишлаб чиқарилишининг ўсиши

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси берган маълумотларга қараганда, 2015 йил январь-сентябрь ойларида Ўзбекистонда 62 225,3 млрд. сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, 2014 йилнинг шу даврига нисбатан 7,9 фоиз кўпдир. Ўсиш суръати юқори ҳудудлар сирасига Хоразм вилояти (33,8 фоиз) кириб, бундай натижага ҳудудда машинасозлик ишлаб чиқарилиши даражаси ўсиши эвазига эришилди. Шунингдек, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ўсиш суръати Наманган вилояти (17,3 фоиз) ва Тошкент шаҳри (17,0 фоиз)да юқори бўлди.

Машинасозлик

2015 йил январь-сентябрь ойларида машинасозлик тармоғи ишлаб чиқариш ҳажми 11 224,8 млрд. сўмни ташкил қилиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2 фоиз камдир. Пасайиш жаҳон бозорида машинасозлик маҳсулотларига бўлган талабнинг камайиши ҳисобига юзага келди. Республика саноат ишлаб чиқарилиши умумий ҳажмидаги қиёсий

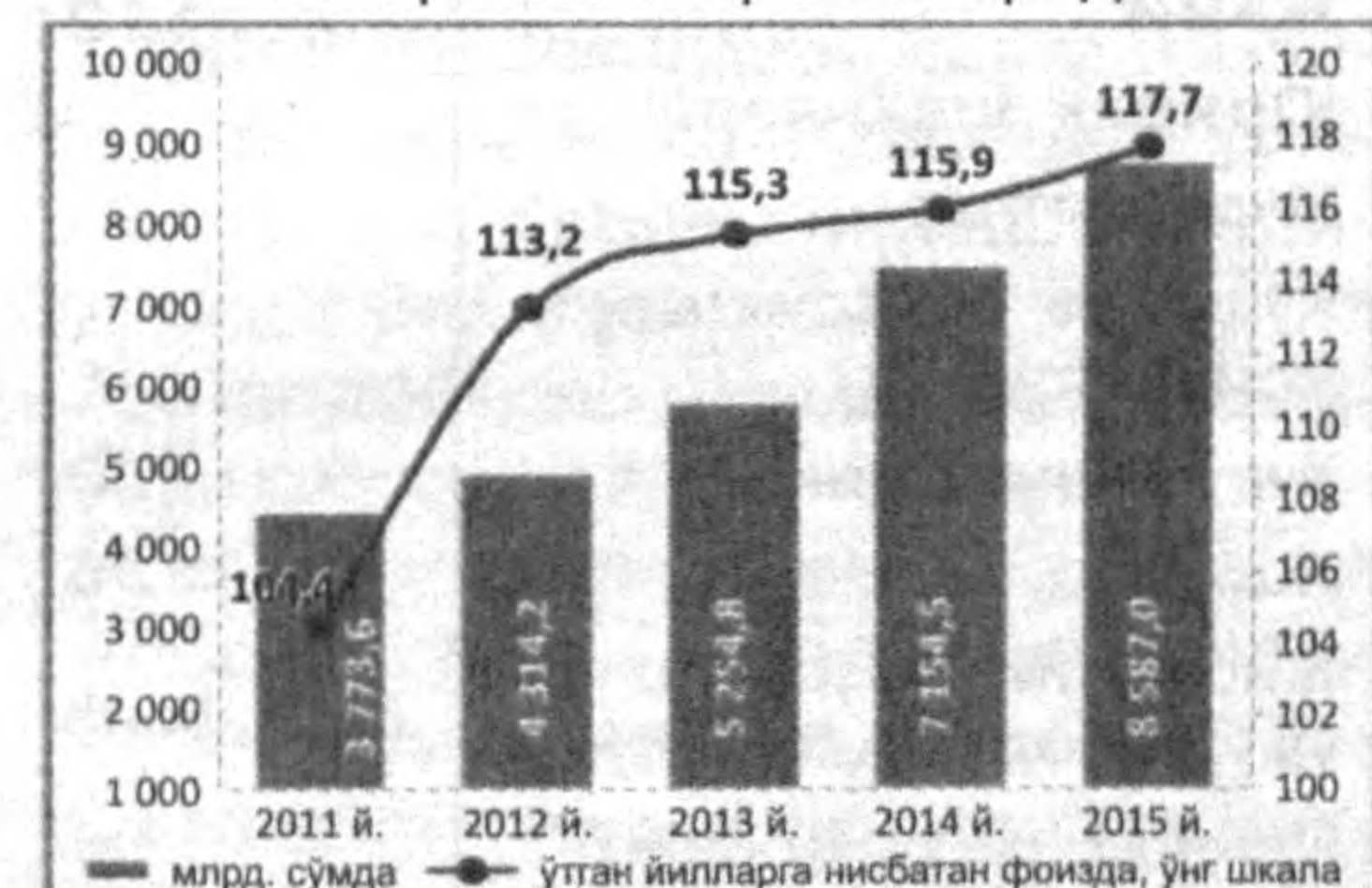
улуши 18 фоиздан иборат бўлди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,4 фоизли бандга кам бўлди.

Енгил саноат

2015 йил январь-сентябрь ойларида енгил саноат маҳсулотлари ҳажми 8 587,0 млрд. сўмни ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 117,7 фоиз кўп кўрсаткични ташкил этди. Саноат умумий ҳажмидаги қиёсий улуши 13,8 фоиздан иборат бўлди (2014 йил январь-сентябрида 12,8 фоиз эди).

4-диаграмма.

Енгил саноатда ишлаб чиқариш ҳажми динамикаси,
2011 – 2015 йилларнинг январь-сентябрь ойларида

Озиқ-овқат саноати

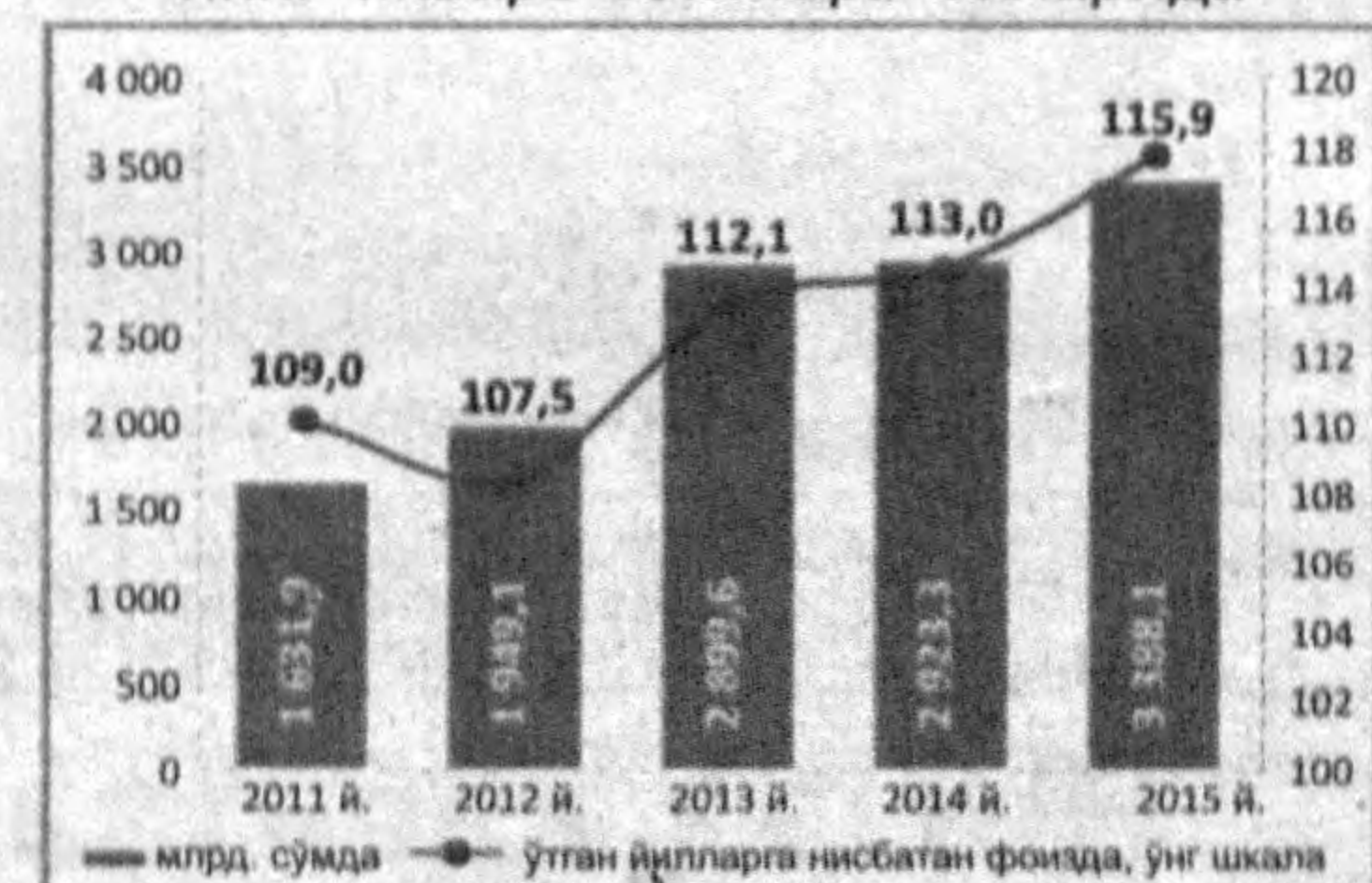
2015 йил январь-сентябрь ойларида озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ҳажми 10 114,5 млрд. сўмни ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 116,7 фоиз кўп кўрсаткични ташкил этди. Саноат умумий ҳажмидаги қиёсий улуши 16,3 фоиздан иборат бўлди (2014 йил январь-сентябрида 15,1 фоиз эди).

Қурилиш маҳсулотлари

2015 йил январь-сентябрь ойларида қурилиш маҳсулотлари корхоналари томонидан 3 388,1 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 15,9 фоиз кўп кўрсаткични ташкил этди. Саноат умумий ҳажмидаги қиёсий улуши 5,4 фоиздан иборат бўлди.

5-диаграмма.

Қурилиш материаллари саноатида ишлаб чиқариш ҳажми динамикаси,
2011 – 2015 йилларнинг январь-сентябрь ойларида

Қора металлургия

2015 йил январь-сентябрь ойларида қора металлургия саноати корхоналарида ҳажми 1 489,7 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 110,5 фоиз кўп кўрсаткични ташкил этди. Саноат умумий ҳажмидаги қиёсий улуши 2,4 фоиздан иборат бўлди (2014 йил январь-сентябрида 2,5 фоиз эди).

Кимё ва нефть-кимё саноати

2015 йил январь-сентябрь ойларида кимё ва нефть-кимё саноати ишлаб чиқариш ҳажми 3 496,6 млрд. сўмни ёки ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,2 фоиз кўп кўрсаткични ташкил этди.

STATISTIKA

«Тошкент» РФБ биржа айланмасининг кўрсаткичлари

Кўрсаткичлар	2014 йил октябрь	2015 йил октябрь
Қимматли қўғозлари биржада муомалада бўлган АЖЛар сони	19	21
Битимлар сони, бирликда	65	138
Қимматли қўғозлар сони, млн. бирликда	6,8	119,2
Битимлар қиймати, млрд. сўмда	8,8	1,6

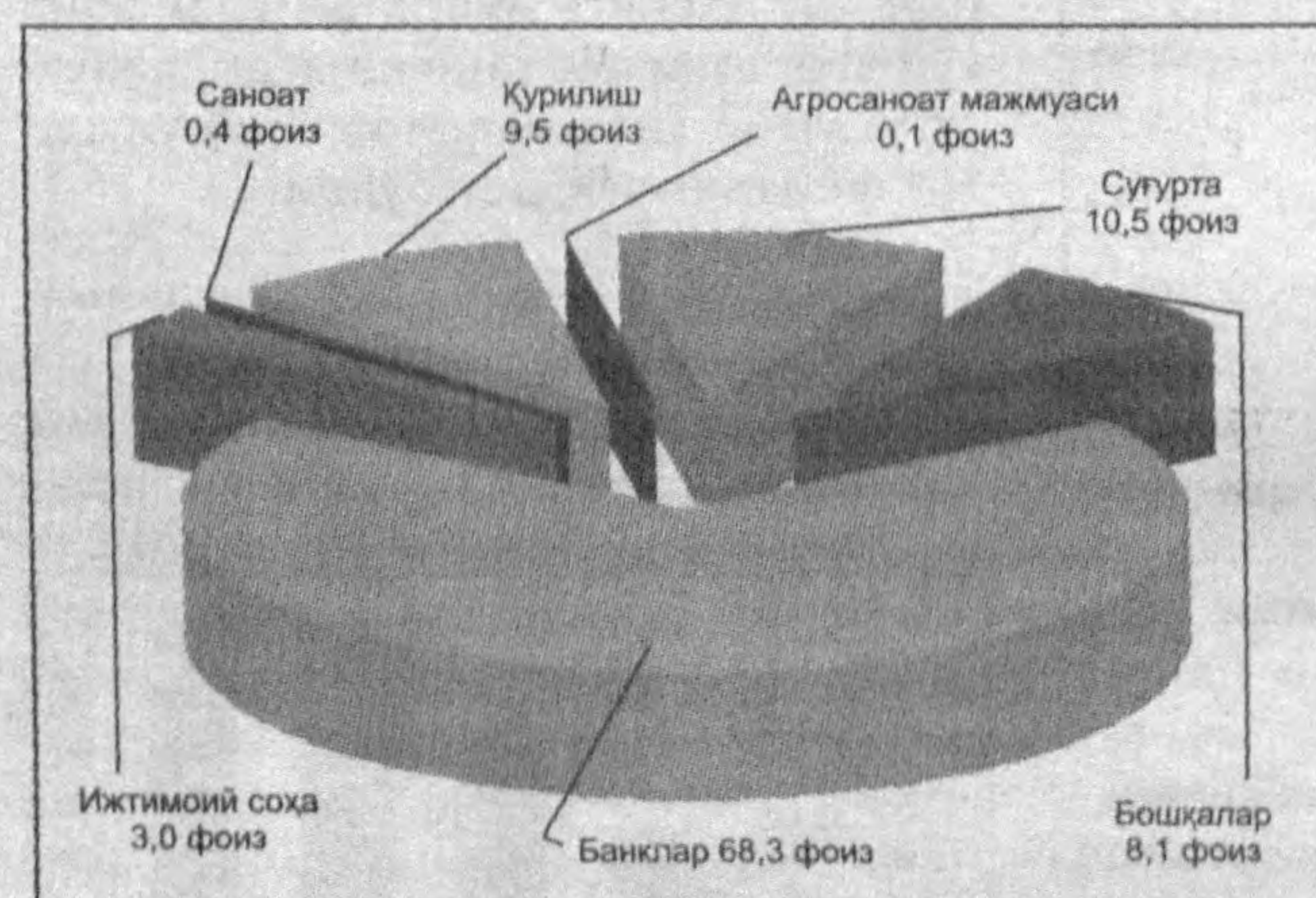
Биржа савдолари натижалари бўйича инвесторлар ҳақида маълумот 2015 йилнинг октябрь ойида

	Битимлар сони, бирликда	Битимлар қиймати, млн. сўмда
Жисмоний шахслар		
Мурожаатлар	45	87,7
Қўшимча эмиссияларни жойлаштириш	67	193,8
Хусусийлаштириш	0	0
Жами	112	281,5
Юридик шахслар		
Мурожаатлар	24	1 272,9
Қўшимча эмиссияларни жойлаштириш	2	14,5
Хусусийлаштириш	0	0
Жами	26	1 287,4
Жисмоний шахсларнинг умумий ҳажмдаги улуши	81,2 фоиз	17,9 фоиз
Юридик шахсларнинг умумий ҳажмдаги улуши	18,8 фоиз	82,1 фоиз

Алоҳида тармоқлар кесимида қимматли қўғозлар нархларининг улар номиналига нисбати (яқунига кўра фоизда)

	2015 йил октябрь
Агросаноат мажмуаси	1,00
Ижтимоий соҳа	1,00
Банк соҳаси	0,99
Саноат	1,55
Қурилиш	1,00
Сугурта	1,49
Бошқалар	1,03

Қимматли қўғозлар биржа айланмасининг тармоқлар бўйича таркиби, 2015 йилнинг октябрь ойида (яқунига кўра фоизда)

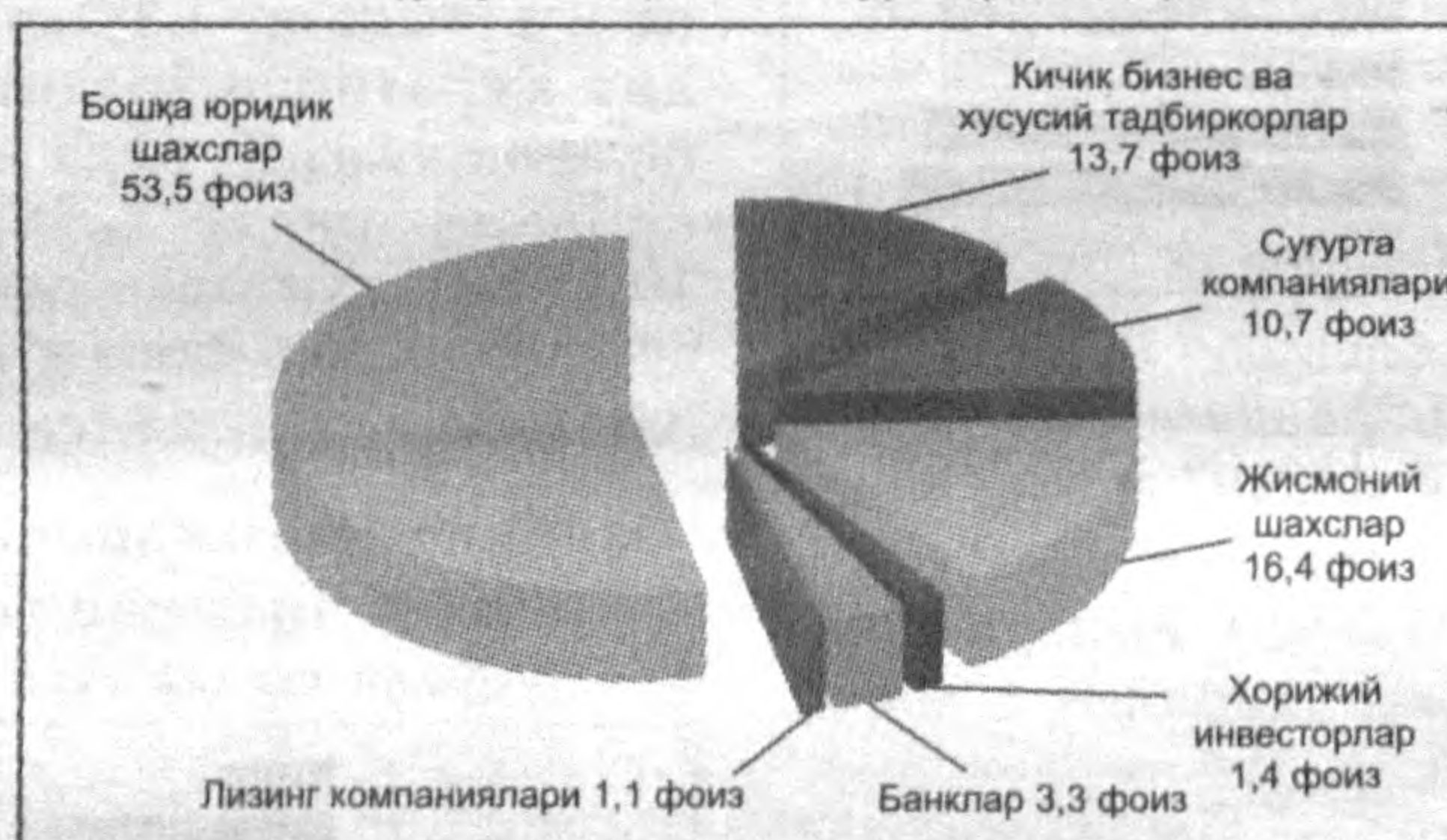
Қимматли қўғозлар биржа айланмасининг тармоқлар бўйича таркиби, 2015 йилнинг январь-октябрь ойларида (яқунига кўра фоизда)

	умумий ҳажмга кўра фоизда
Банклар	84,3
Агросаноат мажмуаси	10,1
Транспорт	0,0001
Саноат	0,2
Ижтимоий соҳа	0,1
Қурилиш	2,3
Сугурта	0,8
Алоқа	0,0001
Лизинг	0,03
Бошқалар	2,1

Инвесторлар кесимида биржа айланмасининг таркиби, 2015 йилнинг октябрь ойида (яқунига кўра фоизда)

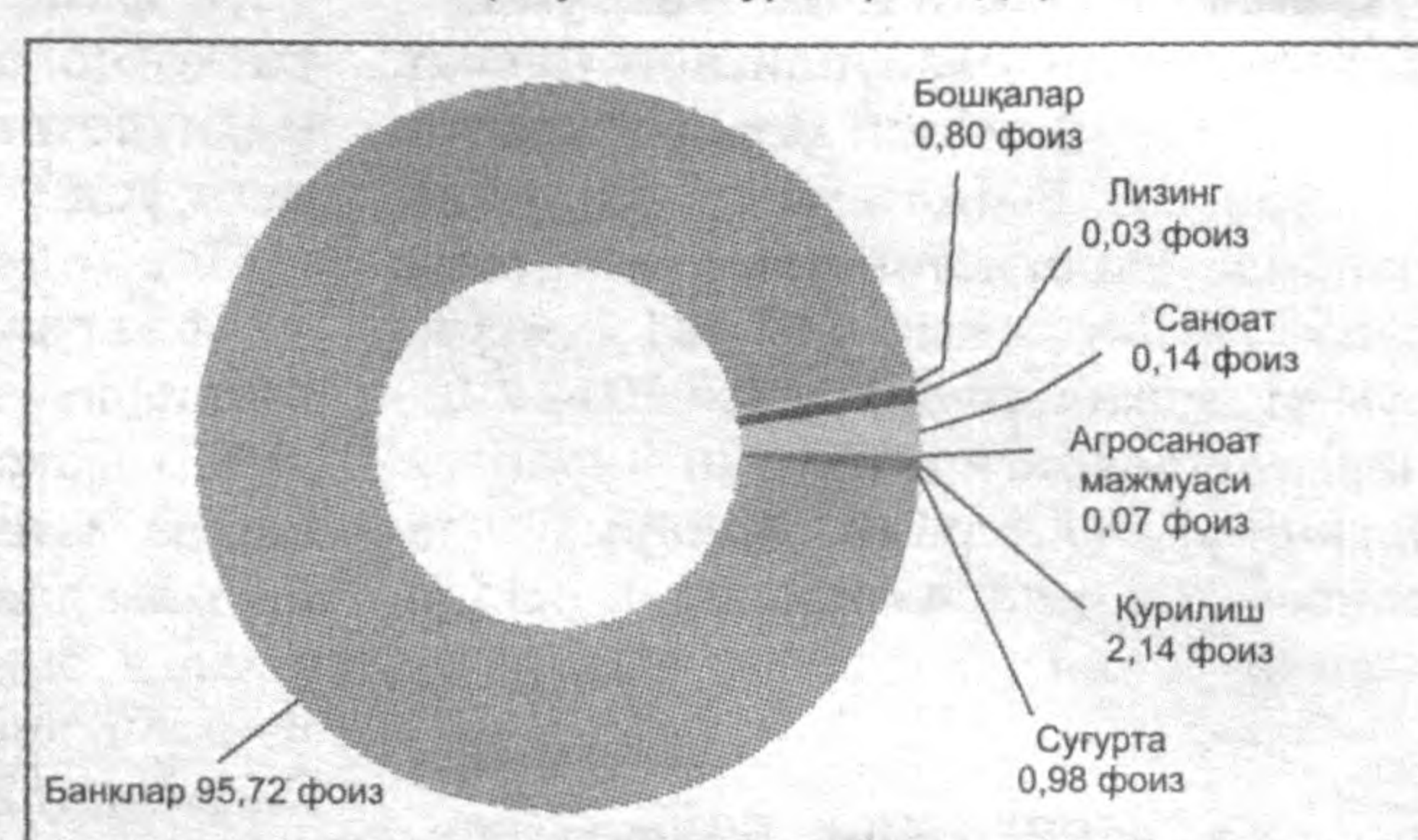
Инвесторлар кесимида биржа айланмасининг таркиби, 2015 йилнинг январь-октябрь ойларида (умумий ҳажмга кўра фоизда)

Биржа савдоларида иштирок этувчи брокерлик идоралари рейтинги, 2015 йилнинг октябрь ойида

	Битимлар сони, донда	Битимлар умумий миқдори, млн. сўмда
«OSIYO SARMOYA DEPO» МЧЖ	28	1 656,9
«TashInvestKom» МЧЖ	56	264,1
«TAT REESTR» МЧЖ	6	211,2
«Universal Depozit» МЧЖ	2	201,6
«TSIAR DEPO» МЧЖ	2	201,6
«Portfolio Investments» МЧЖ	63	126,1
«Alp omad invest» МЧЖ	10	116,5
«Birinchy Banklararo Depozitariy» МЧЖ	29	96,2
«Ishonch LTD» МЧЖ	23	61,5
«NEFTGAZDEPOZIT» МЧЖ	17	38,0

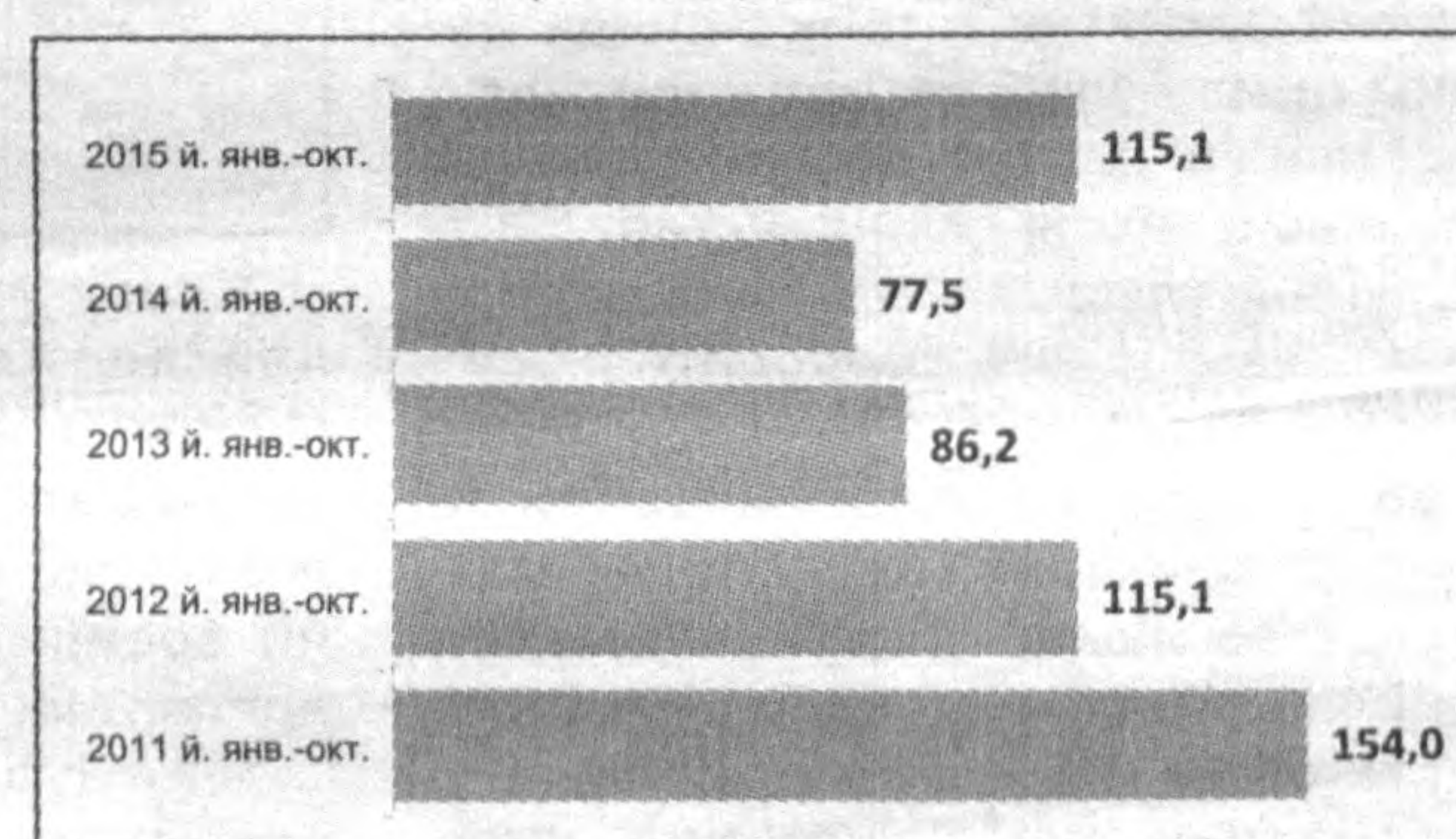
Тармоқлар кесимида лизинг компаниялари айланмасининг таркиби, 2015 йилнинг январь-октябрь ойларида (яқунига кўра фоизда)

Энг юқори савдолар ҳажми бўйича эмитентлар ТОП 10 лиги, 2015 йил бошидан буён

Эмитент номи	Ҳажми, млрд. сўмда
«Ипотека-банк» АТИБ, Тошкент ш.	43,4
«Asia Alliance Bank» АТБ, Тошкент ш.	12,6
«Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ, Тошкент ш.	10,7
АТ «Алоқабанк», Тошкент ш.	10,3
«Qo'qon yog'-moy», Фарғона ш.	6,4
«InFinBank» АТБ, Тошкент ш.	6,2
«Kogon yog'-ekstraksiya zavodi», Бухоро ш.	5,0
«Капиталбанк» АТБ, Тошкент ш.	4,0
«Туркистон» ХАТИБ, Тошкент ш.	3,5
«Qizilqumsement», Навоий ш.	2,2

Қимматли қўғозлар биржа айланмасининг динамикаси, 2011-2015 йилнинг январь-октябрь ойларида, млрд. сўмда

Қимматли қўғозлар биржа бозорининг таркиби, 2011-2015 йилнинг январь-октябрь ойларида, фоизда

Ахборот ва статистика бўлими томонидан «Тошкент» РФБ (www.uzse.uz) материаллари асосида тайёрланди.

Чет эл капитали иштирокидаги 372 та янги корхона

2015 йилнинг январь-сентябрь ойларида чет эл капитали иштирокидаги 372 та янги корхоналар рўйхатга олинган.

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотига кўра, уларнинг 250 таси Тошкент шаҳрида, 33 таси Тошкент вилоятида, 12 таси Андижон вилоятида бўлиб, Фарғона ва Самарқанд вилоятларида 18 тадан, Бухоро ва Сурхондарё вилоятида 7 тадан, Қорақалпоғистон Республикаси ва Наманган вилоятида 6 тадан, Жиззах ва Сирдарё вилоятларида 5 тадан тўғри келди.

Мазкур корхоналар Хитой, Россия, Корея Республикаси, Туркия, Буюк Британия, Ҳиндистон синга-

ри бир қатор давлатлар капитали иштирокида саноатда 166 тани, савдо ва умумий овқатланишда 98 тани, қишлоқ хўжалигида 7 тани, қурилишда 26 тани, транспорт ва алоқада 8 тани, бошқа ишлаб чиқариш тармоқларида 37 тани ва соғлиқни сақлаш, жисмоний тарбия ва спорт соҳасида 19 тани ташкил этди.

Маълумотда 2015 йил 1 октябрь ҳолатига кўра, чет эл капитали иштирокидаги корхоналарнинг умумий сони 5 мингдан ортганлиги қайд этилган.

9 ойда 34 минг янги иш ўрни

Навоийда жорий йилнинг тўққиз ойида вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва энг муҳим устувор вазифалар ижросини таъминлашга бағишланган фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди.

Тадбирда ҳисобот даврида иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор вазифаларини амалга ошириш натижасида вилоятда ялпи ҳудудий маҳсулот 4,3, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 2,3, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 12,6 фоизга ўсиши таъминланганлиги қайд этилди. Шунингдек, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш 6,6 фоизга кўпайди. Қурилиш ишлари 5,9, чакана савдо айланмаси 15,4, жами хизматлар ҳажми 18,7 фоизга ўсди.

Ҳудудий корхоналар томонидан амалга оширилган маҳсулот ва хиз-

матлар экспорти қарийб 40 млн. долларни ташкил этди. Жалб этилган 1 трлн. 1 млрд. сўмлик инвестицияларнинг 7 млрд. 500 млн. сўми тўғридан-тўғри хорижий инвестициялардир. 741 янги ишлаб чиқариш объекти фойдаланишга топширилди.

Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида вилоятда 34 минг янги иш ўрни яратилди.

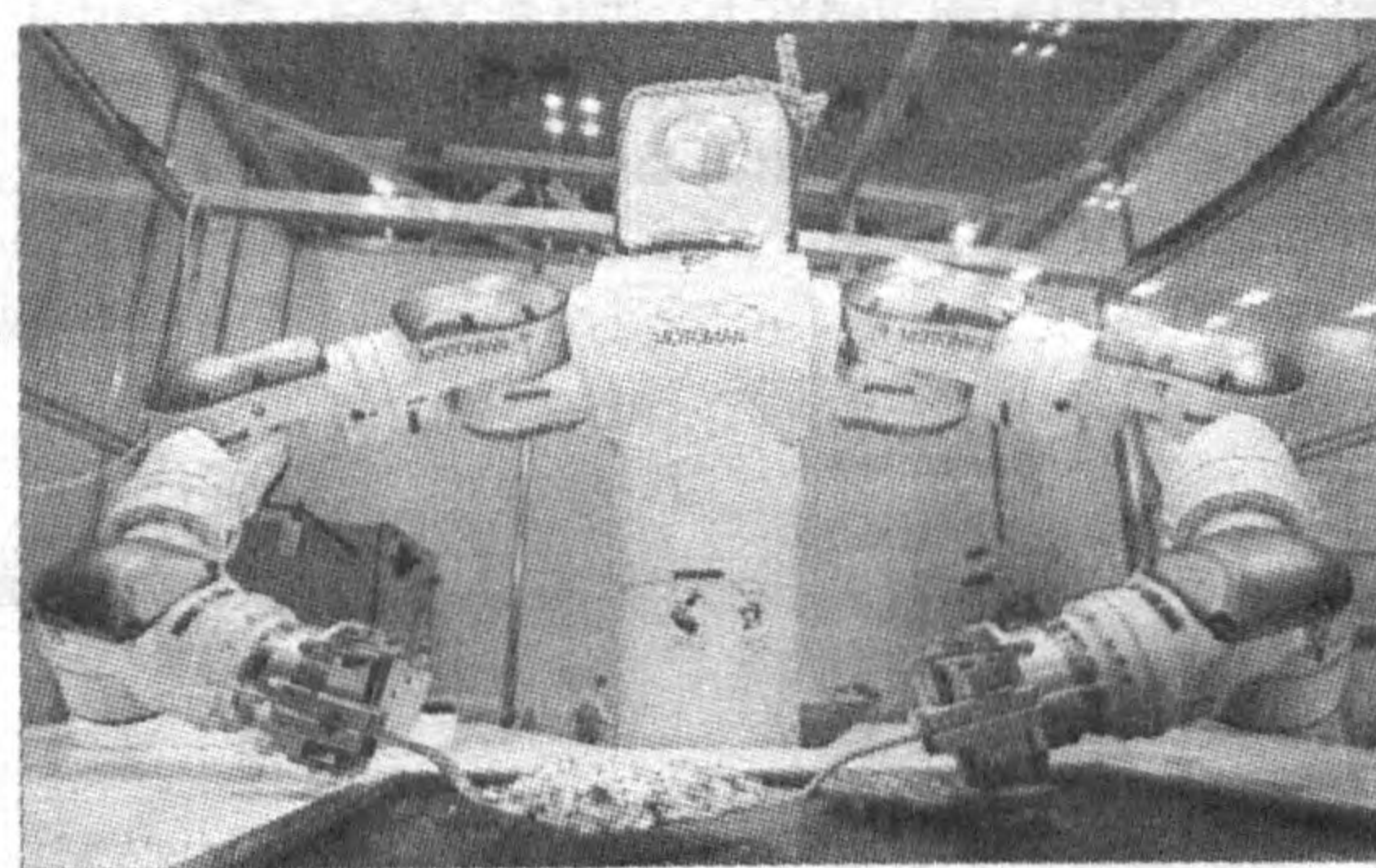
«Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастури ижросига қарийб 143 млрд. 700 млн. сўм ва 2 млн. 600 минг доллар миқдорида маблағ йўналтирилди.

DUNYOGA NIGOH

Техника инсоннинг рақобатчисими?

Англия Банки иқтисодчилари турли касб эгалари ўрнини робот машиналари эгаллаши эҳтимоли мавжудлигини аниқлашди. Тадқиқотчиларнинг фикрича, Буюк Британияда 15 млн. ва АҚШда 80 млн. нафар инсон ишсиз қолиши мумкин.

қолиш хавфи юқори касблар эгаси эканликларини қўшиб қўйди.

Банк ҳисоб-китобига кўра, Буюк Британиядаги бўш иш ўринларининг учдан бир қисми 66 фоизлик эҳтимол билан автоматлаштирилиши мумкин. Халдейн келажақда роботлар Буюк Британияда 15 млн. ва АҚШда 80 млн. нафар ишчининг ўрнини эгаллаши мумкинлиги ҳақида

– Маъмурий, ёзув-чизув ва ишлаб чиқариш вазифаларини адо этувчи ходим ўрнини робот ва сунъий интеллект тизими эгаллаши хавфи каттароқ, – дейди Англия Банки бош иқтисодчиси Энд Халдейн.

Унинг айтишича, «инсонларнинг айрим амалий ҳаракати тўпламини машиналар осонгина амалга ошириши эҳтимоли сон жиҳатидан ҳам, сифат жиҳатидан ҳам ортди».

Хавф остида қолган касблар сирасига нафақат кам тўланувчи лавозимлар, балки ҳисобчилар ҳам киради. Уларнинг ўрнини автоматлаштирилган тизим эгаллаши эҳтимоли «95 фоиз» ташкил қилишини маълум қилди Халдейн. У таҳлил натижасида савдо ходимлари ҳамда туризм саноати мутахассислари ҳам ишсиз

огоҳлантирди.

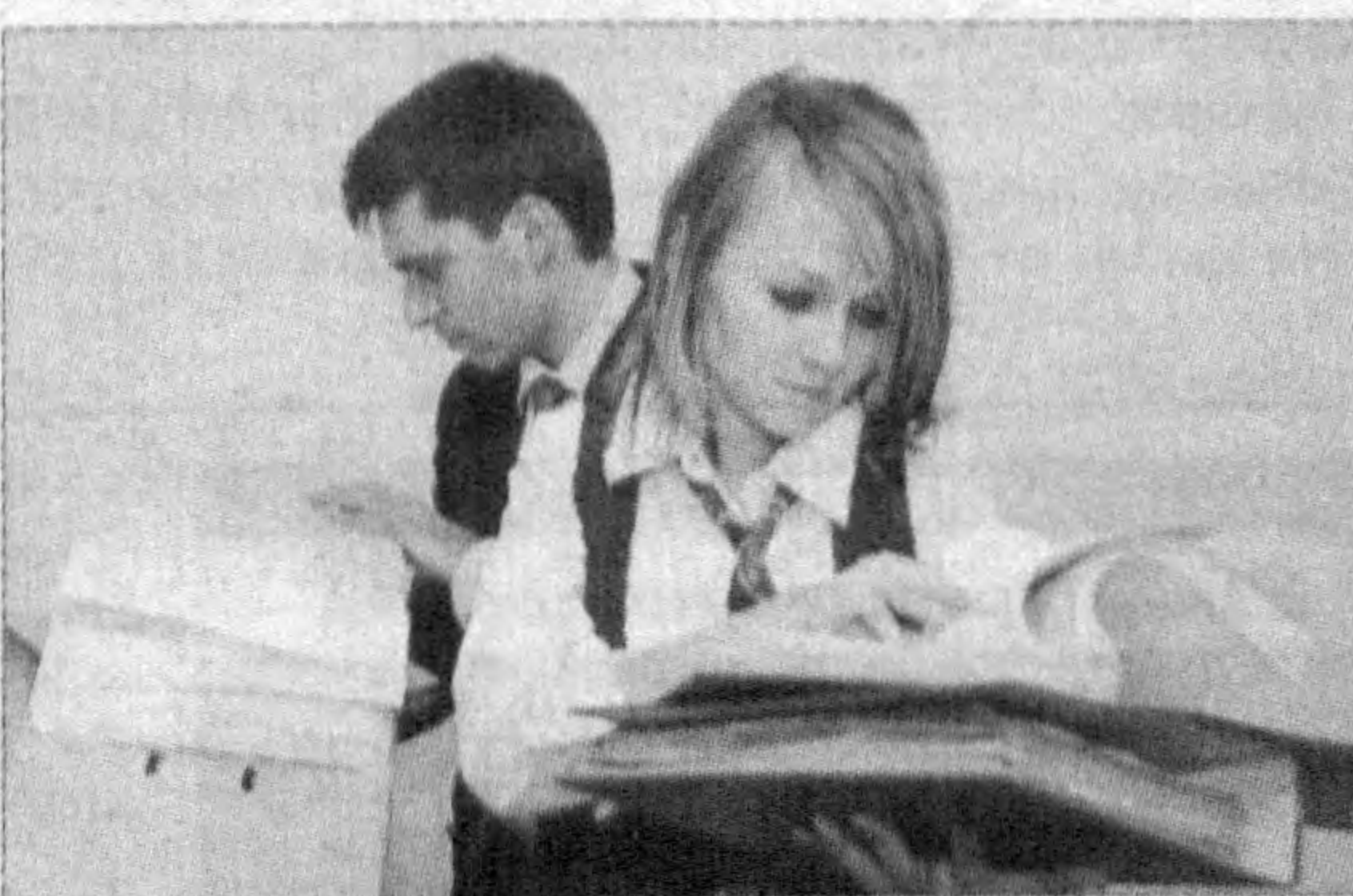
Англия банки Оксфорд университети томонидан ўтказилган ва натижаси 2013 йилда эълон қилинган тадқиқотларга таянгани маълум бўлди. «Financial Times»да ёзилишича, олимлар Карл Фрея ва Майкл Осборннинг «Бандликнинг келажаги: касбларнинг компьютерлашуви» номли ишида қайд этилишича, ишсиз қолишдан нисбатан кўрқмаса бўладиган касб эгалари терапевтлар, жарроҳлар, стоматологлар ва умуман олганда, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий соҳа вакиллари ҳисобланади. Шунингдек, ёнғин хавфсизлиги ходимлари, фермерлар, турли спорт усталари ва диний уламоларда ҳам ишсиз қолиш эҳтимоли нисбатан юқори эмас.

W20: аёлларнинг меҳнат салоҳиятидан тўлиқ фойдаланилмапти

Аёлларнинг бандлиги таъминланиши ҳар қандай мамлакатнинг иқтисодий тараққиёти учун муҳим аҳамиятга эга, дейди Туркия тадбиркор аёллар уюмлари Kadirer раиси Санем Октар Огут Анталияда ўтказилган G20 саммити доирасида ташкиллаштирилган W20 аёллар шўъба мажлисида.

«Биз ҳанузгача ўз салоҳиятимиздан тўлиқ фойдаланмаяпмиз. Барча мамлакатларнинг қарийб ярми хотин-қизлардир. Бироқ уларнинг бандлик даражаси эркакларга нисбатан кам фоизни ташкил қилади. Шу боис бирон-бир мамлакатда ишламаётган ёки айрим сабабларга кўра (масалан, фарзандлар тарбияси билан банд), меҳнат қилолмаётган аёлларнинг доимий иш билан таъминланиши масаласи ижобий ҳал этилса, ушбу мамлакат иқтисодиёти барқарор ўсиши мумкин. Аёлларнинг меҳнат қилиш салоҳиятидан унумли фойдаланиш жаҳон иқтисодиётига ўнлаб млрд. АҚШ долларини олиб кириши мумкин», – дейди Огут.

Тадбиркор аёлнинг таъкидлашича, Туркияда аҳолининг сони 76 млн. ни ташкил қилаётган бугунги кунда хотин-қизларнинг атиги 30 фоизи, яъни 8 млн. хотин-қизлар иш билан банд, бундан ташқари, 8 млн. аёлларнинг ярмигина расман меҳнат қилмоқда.

Хитой валютаси нуфузи ортмоқда

Хитой Халқ банки (МБ) Халқаро валюта фонди (ХВФ)нинг тақсимотчи-директори Кристин Лагарднинг Хитой валюта бирлиги юанни SDR валюталар мажмуи таркибига киритишга оид тавсиясини хурсандчилик билан қарши олди.

Ўтган ҳафта якунида ХВФ тақсимотчи-директори Кристин Лагард сунъий тўлов маблағига махсус ҳуқуқни берувчи таркиб (SDR) доирасидаги валюталар мажмуига Хитойнинг юанни киритиш таклифини берганди.

«Хитой Халқ банки ХВФ тақсимотчи-директорининг юанни SDR валюталар мажмуи таркибига киритишга оид тавсиясини хуш қарши олади. Бизнинг фикримизча, юанни рўйхатга киритиш SDRнинг обрўини мустаҳкамлаши, шунингдек, халқаро валюта тизимини мақбуллаштириши мумкин», – дейилади Марказий банк баённомасида.

ХВФ мутахассислари мақола тайёрлаб, мақоланинг хулоса қисмида юан кенг қўлланилаётган ва фойдаланилаётган валюталарда бири эканлиги қайд этилган, дейилди Лагард баённомасида.

Унинг айтишича, мутахассислар юанни SDR мажмуига киритиш тавсиясини берган. «Камин мутахассислар хулосасини қўллаб-қувватлайман», деди Лагард ўз сўзида ва

ноябрь ойининг охирида якуний тўтамга келишини маълум қилди.

Хитой МБ вакиллари барча томонлар юаннинг ушбу тўпلامдан ўрин эгаллашига қарши чиқмасликларига умид билдирди.

«Хитой 30 ноябрь санасида ўтказилган мажлисни интиқлик билан кутмоқда ва унда қабул қилинган ҳар қандай қарорни хурмат қилади», дейилади баённомада. Шунингдек, Хитой МБ ислохотларни, хусусан, мамлакат молиявий тизимини ҳар томонлама чуқурлаштириш стратегиясини қатъий давом эттиришини маълум қилди.

Кечикаётган ислоҳот

G20 аъзолари ХВФ томонидан ислоҳотлар амалга оширилиши кечикаётганидан ҳафсаласи пир бўлаётганини маълум қилди ва АҚШни тез муддатда тегишли ҳужжатларни ратификация қилишга чорлади.

БРИКС мамлакатлари етакчилари халқаро молиявий институтларнинг, шу жумладан, ХВФнинг ҳам модернизациясида ривожланиш кузатилмаётганидан кўнгли тўлмаётганини маълум қилишган. Уларнинг айтишича, ХВФ томонидан ислоҳотлар амалга оширилишининг асосий мақсади «фондга нисбатан ишончли мустаҳкамлашга, унинг самарадорлиги ва легитимлигига ижобий таъсир кўрсатишга» қаратилиши лозим бўлиб, АҚШни тез муддатлар ичида ислоҳотлар ўтказилишини тасдиқловчи ҳужжатларни қабул қилишга чорлашди.

Маълумки, «кучли йигирматалик» мамлакатлари етакчиларининг саммити шу йилнинг 15 ноябрида Туркиянинг Анталиясида ўз ишини бошлади. Аввало унда глобал иқтисодий ўсишни қўллаб-қувватлаш масаласи муҳокама этилиши кутилганлигига қарамай, иштирокчиларнинг асосий эътибори 120 дан ортиқ бегуноҳ инсонларнинг ҳалок бўлишига сабаб бўлган Париждаги террористик ҳаракатга қаратилди.

BBVA мобиль илова бўйича олдинда

Испаниянинг BBVA банки 40 фоизлик акциясига эга Туркияда ўзининг мобиль иловасини жорий этиш ниятида. Бунинг учун у маҳаллий банклардан бири – «Garanti Bank»дан кредит олишни кўзлаган. Туркияда ушбу хизмат «BonusFlas» номи остида ишлайди.

Илова ёрдамида банк мижозлари алоқасиз тўловларни амалга ошириши, микрокредитларни қўлга киритиши, шунингдек, карта йўқолган ёки ўғирланган тақдирда уни блоклаши ёки блокдан очиши мумкин бўлади. Туркиялик фойдаланувчилар учун қўшимча равишда турли дастурий иловаларга уланиш, кредит лимитларини ошириш ва маҳаллий дўконлардан турли таклифларга эга бўлиш хизмати ишга туширилади.

BBVA берган маълумотларга қараганда, III чорак якунига бориб, иловани юклаб олганлар сони 1 057 млн. нафарни ташкил этган бўлиб, улардан 850 мингтаси Испаниядан, 164 мингтаси Мексикадан (ушбу давлатда илова жорий йилнинг июлидан буён мавжуд)дир. Чили ва АҚШда

кўрсаткичлар 36 минг ва 7 мингга тенг бўлди.

Банк тахминига кўра, 2016 йил якунига бориб илова камида 5 млн. маротаба юкланиши кутилмоқда. Фақатгина 2015 йил III чорагида мазкур кўрсаткич ўтган йилдагидан 311 фоизга ортган, яъни 87 мингдан 358 мингга етган.

«Бугунги кунда тўловларнинг 80 фоизи нақд пуллар ёрдамида амалга оширилмоқда, бироқ ишончим комил, 2020 йилга бориб «пластик»дан фойдаланиш истагида бўлувчи инсонлар сони кўпаяди. Дунёнинг беш мамлакатидо он-лайн ҳамён ишлашини таъминловчи ягона банк сифатида «пластик» тўловидан мобиль тўловига ўтиш бўйича илгарилар кетмоқдамиз», – дейди BBVAнинг тўловлар бўйича директори Мехмет Сезгин.

Ўзбекистон «Bloomberg TV» телеканали эфирида

Ишбилармонлик, молия соҳасидаги ахборотлар ва янгиликларни етказиш борасида дунё миқёсида етакчилардан бири бўлган «Bloomberg TV» халқаро телеканали Ўзбекистоннинг инвестициявий ва иқтисодий салоҳияти тўғрисидаги материалларни эфирга узата бошлади.

Видеоматериалларда Ўзбекистоннинг бой тарихий-маданий мероси билан бир қаторда истиқлол йилларида юртимиздаги эришилган ютуқлар ҳамда амалга оширилган кенг кўламли таркибий ўзгартиришлар, узоқ давр мобайнида иқтисодий юксалишнинг юқори даражалари таъминланаётганига ҳам катта эътибор қаратилган.

Унда шунингдек, республикада муваффақиятли фаолият кўрсатаётган MAN, Huawei, GM Powertrain Uzbekistan ва бошқа йирик хорижий сармоялар иштирокида ташкил этилган компанияларнинг ишлаб чиқариш жараёнлари акс эттирилиб, Ўзбекистоннинг табиий бойликлари, юқори малакали кадрлари, қулай бизнес муҳити ва хорижий инвесторлар учун

яратилган шарт-шароитлар чуқур таълилий асослар билан ифодаланган.

Таъкидлаш жоиз, Ўзбекистон иқтисодиёти жадал ривожланаётган мамлакатларнинг биринчи бешталиги қаторидан жой олган. Буни сўнгги йилларда жаҳондаги нуфузли халқаро институтлар ҳам тез-тез эътироф этишмоқда. Хусусан, «Legatum Institute» статистика институти томонидан тайёрланган энг ривожланган давлатлар индекси (ўз ичига дунёнинг 142 давлатини олган)да мамлакатимиз 57-ўринда қайд этилди. Жаҳон банки ҳамда Халқаро молия корпорацияси томонидан «Бизнесни юритиш-2016» («Doing Business-2016») бўйича эълон қилинган мамлакатларнинг янги рейтингида Ўзбекистон қулай ишбилармонлик муҳи-

ти кўрсаткичлари бўйича жаҳоннинг 189 давлати орасида 54 поғона кўтарилиб, 87-ўринни эгаллади. «Кредитлаш тизими» бўйича кўрсаткич эса, ўтган йилдагига нисбатан бир йўла 63 поғона кўтарилиб, 105-ўридан 42-ўринга чиқди. БМТ Тараққиёт

дастури баҳолашига кўра, бугунги кунда Ўзбекистон бизнес юритиш учун шарт-шароитларни яхшилаш борасида энг кўп ислохотларни амалга оширган давлатларнинг биринчи ўнталигига киради.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Қишлоқ хўжалиги учун янги биоўғит

Ўзбекистон Савдо-саноат палатасида миллий инновацион ишланма — «Uzgumi» биоўғитининг тақдироти бағишланган илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази, Ўзбекистон фермерлари кенгаши мутахассислари, илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртли олимлари, БМТ Тараққиёт дастури ва Халқаро молия корпорацияси вакиллари иштирок этиб, унда «Uzgumi» биоўғитини мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги соҳасида кенг қўллаш истиқболлари муҳокама этилди.

Маълумки, аграр тармокни ривожлантиришда кимё саноатининг муҳим ўрни бор. Зеро, агросаноат комплексининг минерал ўғитларга бўлган эҳтиёжини айнан ушбу тизимдаги корхоналар таъминлайди. Шу боис республикада кимё саноати корхоналари қувватларидан самарали фойдаланиб, қишлоқ хўжалиги учун турли кимёвий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Натижада маҳаллий хомашё асосида ишлаб чиқариладиган ва ўсимликларнинг ўсиши ҳамда ҳосилдорлигини таъминлайдиган, турли касал-

ликлар ва иклим ўзгаришларига чидамлилигини оширадиган янги турдаги ўғит ва биостимуляторлар яратилмоқда. «Uzgumi» биоўғити шундай ишланмалардан биридир.

«TBS Group» масъулияти чекланган жамиятида ишлаб чиқилган ушбу препарат ўсимликларнинг ўсиши ва ривожланишини тезлаштириш, бошқоқ ва меваларнинг етилиши муддатини қисқартириш имконини беради. Айни пайтда биоўғит мамлакатимиздаги 6 та илмий-тадқиқот институтида синовдан ўтказилди. Фалла ва дуккакли ўсимликлар илмий-тадқиқот институти томонидан Андижон ва Тошкент вилоятларида бир неча назорат тадқиқотлари олиб борилди. Ҳар бир вилоятда танлаб олинган экин майдонида «Uzgumi» биоўғити синаб кўрилди. Бунинг самарасида Андижон вилоятида кузги буғдой 7 кун ва Тошкент вилоятида 9 кун эрта пишди. Бундан ташқари, ҳосилдорлик кўрсаткичлари ҳам ошди.

Тадбирда қишлоқ хўжалиги соҳасида «Uzgumi» биоўғитини қўллашни янада кенгайтириш юзасидан фикр алмашилди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

Янги суғурта тури

«KAFOLAT sug'urta kompaniyasi» акциядорлик жамияти томонидан «Қамчиқ довонидан ўтувчи транспорт воситаларини комплекс суғурта-лаш» номли янги суғурта тури ишлаб чиқилди.

Куз-қиш мавсуми табиийки, ўз инжикликлари билан турли йўл транспорт воситалари ҳайдовчилари ҳамда йўловчиларни бирдек ташвишлантиради.

Республикаимизнинг Фарғона, Андижон ва Наманган вилоятларини Тошкент шаҳри билан боғлайдиган Қамчиқ довони серкатнов ва мураккаб йўллардан ҳисобланади. Мазкур довондан ўтиб борадиган биргина енгил автомобиль бештагача одам, йирик автоуловлар эса, бир неча тонна келадиган юклари билан ҳаракатланади. Бундай шароитда турли эҳтимолий бахтсиз ҳодисаларнинг юзага келмаслигига ҳеч ким кафолат беролмайди. Шу боис «KAFOLAT sug'urta kompaniyasi» АЖ мутахассислари мазкур жўғрофик ноқулай ҳудуд шароитидан келиб чиқиб, «Қамчиқ довонидан ўтувчи транспорт воситаларини комплекс суғурта-лаш» номли янги суғурта хизматини амалиётга тат-

биқ этди. Мазкур суғурта тури ушбу йўлдан ўтувчи транспорт воситалари, уларнинг ҳайдовчи ва йўловчилари, шунингдек, бошқа учинчи шахсларнинг манфаатларини ҳимоялашга қаратилган.

Суғурта тури бўйича суғурта объекти Қамчиқ довонидан ўтувчи транспорт воситалари, ҳайдовчилар ва учинчи шахсларнинг соғлиғи, ҳаёти ҳамда уларнинг мол-мулки билан боғлиқ бўлган мулкӣ манфаатлари ҳисобланади.

«Қамчиқ довонидан ўтувчи транспорт воситаларини комплекс суғурта-лаш» бўйича шартнома мижозларнинг ушбу ҳудуддаги йўл-транспорт ҳаракатига қараб бир кундан бир йилгача бўлган муддатга расмийлаштирилади. Суғурта полиси ҳам бир кунлик ёки муддатли тарзда сотилади. Бунда суғурта мукофоти унинг муддатига мос равишда тўланади.

Мазкур суғурта хизмати асосида суғурта то-вони йўловчи ташувчи

транспорт воситалари ҳайдовчилари ва унда ҳаракатланувчи шахсларнинг суғурта ҳодисаси юзага келганда ҳаёти ёки соғлиғига, шунингдек, ўша автомашинага етказилган зарарларни суғурта суммаси доирасида зарар миқдорига мутаносиб равишда тўлиқ қоплаб берилади. Ҳайдовчи томонидан учинчи шахсларга зарар етказилган тақдирда эса, транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш бўйича суғурта суммасидан ортиқ етказган зарарлари мазкур суғурта тури ва суғурта суммаси доирасида қоплаб берилиши кўзда тутилган.

Янги суғурта тури бўйича шартнома қаерда тузилганидан қатъи назар, суғурта ҳодисаси содир бўлган тақдирда суғурта қопламалари ўша ҳудудда компаниянинг минтақавий бўлинмаси орқали тўлаб берилади.

Назира МАВЛОНОВА.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАЪЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari
agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
сахифаланди

АХБОРОТ КҮМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАО

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 152

Адади: 6004 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета А3 ҳажмда, 3 шартли босма табоқда

чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 18.11.2015 й., 9.00.